

Податок на додану вартість

Фізичну особу – підприємця – платника ПДВ мобілізовано до Збройних сил України: порядок звітування з ПДВ

Відповідно до вимог частини третьої статті 39 Закону України від 25.03.1992 №2232-ХІІ «Про військовий обов'язок і військову службу» за громадянами України, які проходять військову службу за призовом під час мобілізації, на особливий період, не припиняється реєстрація підприємницької діяльності фізичних осіб – підприємців (далі – ФОП).

Разом з тим, з 08.06.2014 набрав чинності Закон України від 20.05.2014 №1275-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення оборонно-мобілізаційних питань під час проведення мобілізації» (далі – Закон №1275). Згідно з цим Законом тимчасово мобілізовані на військову службу підприємці і самозайняті особи звільняються від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) або єдиного податку, а також єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – єдиний внесок) за себе на весь період такої служби.

Вказані вище норми Закону №1275 застосовуються з першого дня мобілізації і протягом усього періоду мобілізації відповідно до Указу Президента України від 17.03.2014 №303 «Про часткову мобілізацію».

Таким чином, Законом №1275 ФОП – платника ПДВ не звільнено від обов'язку нарахування, сплати та подання звітності з ПДВ.

Разом з цим повідомляємо, що пунктом 49.2 ст. 49 Податкового кодексу України від 02.12.2010 №2755-VI зі змінами та доповненнями передбачено, що за звітний період, в якому не виникають об'єкти оподаткування, або у разі відсутності показників, які підлягають декларуванню, податкова звітність не подається.

Таким чином, ФОП – платник ПДВ, мобілізований до Збройних сил України, за звітні періоди, в яких відсутні операції з постачання або придбання товарів/послуг та відсутні інші показники, які підлягають декларуванню, не зобов'язаний подавати податкову звітність з ПДВ.

Відповідне питання – відповідь розміщене у підкатегорії 101.20 Бази знань, що знаходиться на сервісі «Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс» офіційного веб-порталу ДФС України за посиланням <http://zir.sfs.gov.ua> у розділі: «ЗАПИТАННЯ-ВІДПОВІДІ З БАЗИ ЗНАНЬ».

В якій податковій декларації з ПДВ сільськогосподарським підприємством відображаються окремі види сільськогосподарської діяльності?

Згідно із п. 209.10 ст. 209 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) сільськогосподарське підприємство реєструється як суб'єкт спеціального режиму оподаткування з дотриманням правил та у строки, що визначені ст. 183 ПКУ для реєстрації платників податку на додану вартість.

Підпунктами 6.3 та 6.4 п. 6 розд. VI Положення про реєстрацію платників податку на додану вартість, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.11.2014 № 1130, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 17.11.2014 за № 1456/26233 із змінами і доповненнями (далі – Положення № 1130), передбачено, що заява про реєстрацію сільськогосподарського підприємства як суб'єкта спеціального режиму оподаткування ПДВ за формою № 1-РС подається сільськогосподарським підприємством до контролюючого органу та має містити виключний перелік видів економічної діяльності сільськогосподарського підприємства, відомості щодо яких включені до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань (далі – Єдиний державний реєстр) та які підпадають під дію спеціального режиму оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства та визначені ст. 209 ПКУ.

Відповідно до п. 6.2 розд. VI Положення № 1130 у реєстрі суб'єктів спеціального режиму оподаткування, крім відомостей, передбачених для реєстрації платників ПДВ на загальних підставах, повинен міститися перелік видів діяльності сільськогосподарського підприємства, на які поширюється дія спеціального режиму оподаткування, та дата внесення запису про такі види діяльності.

Пунктом 6.8 розд. VI Положення № 1130 передбачено, що у разі виникнення змін у даних про види діяльності сільськогосподарського підприємства – суб'єкта спеціального режиму оподаткування, у разі внесення їх до Єдиного державного реєстру таке підприємство підлягає перереєстрації у порядку, визначеному п. 6.17 розд. VI Положення № 1130.

Відповідно до п.п. 2 п. 6.19 розд. VI Положення № 1130 у разі постачання сільськогосподарським підприємством – суб'єктом спеціального режиму, зокрема, товарів (послуг), одержаних від провадження видів діяльності, не внесених до реєстру суб'єктів спеціального режиму, суми ПДВ розраховуються та сплачуються до бюджету за загальними правилами розд. V ПКУ та ставками, визначеними ст. 193 ПКУ.

Відповідно до п. 5 розд. I Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 29.01.2016 за № 159/28289 із змінами і доповненнями, платники податку, які згідно зі ст. 209 ПКУ застосовують спеціальний режим оподаткування діяльності у сфері сільського та лісового господарства, а також рибальства, крім декларації 0110, подають податкову декларацію з позначкою «0121» / «0122» / «0123» (далі – декларація 0121-0123), яка є невід'ємною частиною звітності за відповідний звітний період. До такої

податкової декларації включаються лише ті операції, що стосуються спеціального режиму, встановленого ст. 209 ПКУ.

Враховуючи викладене, у разі здійснення сільськогосподарським підприємством окремих видів сільськогосподарської діяльності, інформація про які не внесена до реєстру суб'єктів спеціального режиму оподаткування, податкові зобов'язання з ПДВ за такими операціями нараховуються і сплачуються до бюджету у загальнозстановленому порядку та відображаються у податковій декларації з ПДВ із позначкою «0110».

При цьому суми ПДВ, нараховані (сплачені) при придбанні товарів (послуг), призначених для використання у видах діяльності, не внесених до реєстру суб'єктів спеціального режиму, включаються до складу податкового кредиту з ПДВ податкової декларації з ПДВ із позначкою «0110».

З цим та іншими роз'ясненнями можна ознайомитися у [Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі ДФС України](#) (дане роз'яснення у категорії 101.24).

Подання податкових декларацій з ПДВ якщо платниками не проводилась господарська діяльність

Державною фіскальною службою України [листом від 21.10.2016 № 22818/6/99-95-42-01-15](#) надано роз'яснення щодо обов'язкового подання платниками до контролюючих органів податкових декларацій з ПДВ. У листі повідомлено, що платник податків зобов'язаний за кожний звітний період, в якому виникають об'єкти оподаткування, або у разі наявності показників, які підлягають декларуванню, відповідно до вимог Податкового кодексу України подавати податкові декларації щодо кожного окремого податку, платником якого він є.

Зокрема, у разі якщо платник ПДВ, який не здійснював господарську діяльність протягом звітного періоду, але має суми від'ємного значення попередніх періодів, що підлягають відображенню в декларації, має подати декларацію за такий звітний (податковий) період.

У разі якщо платником податку господарська діяльність протягом звітного (податкового) періоду не проводилась та відсутні показники, які підлягають декларуванню (в тому числі суми від'ємного значення попередніх періодів), то декларація по ПДВ за такий звітний (податковий) період не подається.

Внесення грошових коштів до статутного фонду підприємства не є об'єктом оподаткування ПДВ

Об'єктом оподаткування ПДВ є операції платників податку з постачання товарів та послуг, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до ст.186 Податкового кодексу України.

При цьому, не є об'єктом оподаткування ПДВ, зокрема, операції з випуску (емісії), розміщення у будь-якій формі управління та продажу (погашення, викупу) за кошти цінних паперів, що випущені в обіг (емітовані) суб'єктами підприємницької діяльності, НБУ, центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування та реалізує, державну податкову і митну політику, органами місцевого самоврядування відповідно до закону, включаючи інвестиційні та іпотечні сертифікати, сертифікати фонду операцій з нерухомістю, деривативи, а також корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах; обміну зазначених цінних паперів та корпоративних прав, виражених в інших, ніж цінні папери, формах, на інші цінні папери, корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах.

Отже, операція з внесення грошових коштів до статутного фонду підприємства в обмін на корпоративні права (частки у статутному фонді) не підпадає під об'єкт оподаткування ПДВ, за умови, що такі кошти підтверджені відповідними статутними та розрахунковими документами.

Зазначена норма передбачена п. 185.1 ст. 185 та пп. 196.1.1 ст.196 Податкового кодексу України.

Погашення податків та зборів зі спеціального рахунку – нецільове використання коштів для суб'єкта спеціального режиму оподаткування

Відповідно до п. 209.1 ст. 209 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) резидент, який провадить підприємницьку діяльність у сфері сільського і лісового господарства та рибальства та відповідає критеріям, встановленим у п. 209.6

ст. 209 ПКУ (далі – сільськогосподарське підприємство), може обрати спеціальний режим оподаткування.

Підпунктом 209.2.3 п. 209.2 ст. 209 ПКУ передбачено, що суми ПДВ, що підлягають перерахуванню на спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, не підлягають сплаті до бюджету та повністю залишаються в розпорядженні такого сільськогосподарського підприємства для використання у виробництві сільськогосподарських товарів/послуг. Зазначені суми коштів акумулюються сільськогосподарськими підприємствами на таких рахунках у порядку, затвердженому Кабінетом Міністрів України.

Згідно з пп. 3, 4 Порядку акумулювання сільськогосподарськими підприємствами сум податку на додану вартість на спеціальних рахунках, відкритих у банках та/або органах, які здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2011 року № 11 зі змінами і доповненнями (далі – Порядок № 11), суми ПДВ, що підлягають перерахуванню на спеціальні рахунки, відкриті в установах банків та/або в органах, що здійснюють казначейське обслуговування бюджетних коштів, не підлягають сплаті до бюджету та повністю залишаються в розпорядженні відповідного сільськогосподарського підприємства для використання у виробництві сільськогосподарських товарів/послуг.

Для акумулювання зазначених сум ПДВ сільськогосподарське підприємство зараховує кошти на власні додаткові електронні рахунки.

Сума ПДВ, що акумулюється на спеціальному рахунку, не підлягає вилученню до державного бюджету і використовується сільськогосподарським підприємством відповідно до п. 209.2 ст. 209 ПКУ, а починаючи з 1 січня 2017 року перераховується на поточний рахунок сільськогосподарського підприємства.

У разі нецільового використання суми податку на додану вартість сільськогосподарське підприємство несе відповідальність відповідно до законодавства.

Тобто, п.п. 209.2.3 п. 209.2 ст. 209 ПКУ та п. 4 Порядку № 11 встановлено виключно цільовий характер використання сум ПДВ, перерахованих на окремі рахунки. А саме, такі кошти сільськогосподарські підприємства можуть використовувати лише для відшкодування суми ПДВ, сплаченої (нарахованої) постачальнику на вартість виробничих факторів, за рахунок яких сформовано податковий кредит, а за наявності залишку такої суми ПДВ - для інших виробничих цілей.

Враховуючи викладене, спрямування коштів зі спеціального рахунку на погашення податків та зборів за податковими зобов'язаннями сільськогосподарського підприємства - суб'єкта спеціального режиму оподаткування буде вважатись нецільовим використанням акумульованих коштів.

Щодо порядку відкриття рахунку у системі електронного адміністрування ПДВ у разі повторної реєстрації особи як платника ПДВ

Правові основи функціонування системи електронного адміністрування ПДВ регулюються статтею 200¹ Податкового кодексу України (далі – Кодекс) та регламентуються Порядком електронного адміністрування податку на додану вартість, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року N 569 (далі - Порядок N 569). Відповідно до пункту 4 Порядку N 569 рахунок у системі електронного адміністрування ПДВ (далі - електронний рахунок) відкривається платнику податку Державною казначейською службою (далі - Казначейство) автоматично на безоплатній основі. Згідно з пунктом 6 Порядку N 569 Казначейство відповідно до вимог статті 69 Кодексу надсилає ДФС повідомлення про відкриття електронного рахунка/ додаткового електронного рахунка у день відкриття рахунка. Після надходження такого повідомлення ДФС інформує платника податку про реквізити його електронних рахунків. У разі повторної реєстрації особи платником податку йому відкривається новий електронний рахунок (пункт 8 Порядку N 569). Згідно з інформаційними базами даних ДФС, платнику податку відкрито новий електронний рахунок.

(Лист ДФС України від 30.08.2016 р. № 18745/6/99-99-15-03-02-15)

Щодо строку реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Відповідно до п. 201.1 ст. 201 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису уповноваженої платником особи, та зареєструвати її в ЄРПН у встановлений Кодексом термін.

Згідно з п. 201.10 ст. 201 Кодексу реєстрація податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних у ЄРПН має бути здійснена протягом п'ятнадцяти календарних днів, наступних за датою виникнення податкових зобов'язань, відображених у відповідних податкових накладних та/або розрахунках коригування.

Відповідно до п. 2 Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1246, внесення відомостей, що містяться у податковій накладній та/або розрахунку коригування, до ЄРПН здійснюється шляхом подання протягом операційного дня зазначених документів в електронній формі ДФС з використанням електронного цифрового підпису та внесення відповідних відомостей до ЄРПН.

Враховуючи зазначене, реєстрація податкових накладних у ЄРПН здійснюється платником ПДВ протягом п'ятнадцяти календарних днів, наступних за датою їх складання.

Пунктом 1201.2 ст. 1201 Кодексу визначено, що відсутність з вини платника реєстрації податкової накладної, що підлягає наданню покупцю - платнику податку на додану вартість, та розрахунку коригування до такої податкової накладної в ЄРПН протягом 180 календарних днів з дати їх складання тягне за собою накладення на платників податку, на яких відповідно до вимог ст.ст. 192 та 201 Кодексу покладено обов'язок щодо такої реєстрації, штрафу в розмірі 50 відсотків від суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податковій накладній/розрахунку коригування.

Отже, згідно із загальним правилом реєстрація податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН має бути здійснена протягом 15 календарних днів, наступних за датою виникнення податкових зобов'язань, відображених у відповідних податкових накладних та/або розрахунках коригування, але не пізніше 180 календарних днів від дати їх складання.

Щодо зменшення податкових зобов'язань з податку на додану вартість на підставі розрахунку коригування до податкової накладної.

Пунктом 192.1 статті 192 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) визначено, що якщо після постачання товарів/послуг здійснюється будь-яка зміна суми компенсації їх вартості, включаючи наступний за постачанням перегляд цін, перерахунок у випадках повернення товарів/послуг особі, яка їх надала, або при поверненні постачальником суми попередньої оплати товарів/послуг, суми податкових зобов'язань та податкового кредиту постачальника та отримувача підлягають відповідному коригуванню на підставі розрахунку коригування до податкової накладної, складеному в порядку, встановленому для податкових

накладних, та зареєстрованому в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН).

Відповідно до підпункту 192.1.1 пункту 192.1 статті 192 Кодексу якщо внаслідок такого перерахунку відбувається зменшення суми компенсації на користь платника податку - постачальника, то:

а) постачальник відповідно зменшує суму податкових зобов'язань за результатами податкового періоду, протягом якого був проведений такий перерахунок;

б) отримувач відповідно зменшує суму податкового кредиту за результатами такого податкового періоду в разі, якщо він зареєстрований як платник податку на дату проведення коригування, а також збільшив податковий кредит у зв'язку з отриманням таких товарів/послуг.

Постачальник має право зменшити суму податкових зобов'язань на підставі складеного та зареєстрованого в ЄРПН розрахунку коригування.

Розрахунок коригування, складений постачальником товарів/послуг до податкової накладної, яка видана їх отримувачу - платнику податку, підлягає реєстрації в ЄРПН:

постачальником (продавцем) товарів/послуг, якщо передбачається збільшення суми компенсації їх вартості на користь такого постачальника або якщо коригування кількісних та вартісних показників у підсумку не змінює суму компенсації;

отримувачем (покупцем) товарів/послуг, якщо передбачається зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг їх постачальнику, для чого постачальник надсилає складений розрахунок коригування отримувачу. При цьому постачальник товарів/послуг має право зменшити суму податкових зобов'язань за таким розрахунком коригування після його реєстрації в ЄРПН отримувачем.

Враховуючи вищенаведене, у разі зменшення суми компенсації вартості товарів/послуг постачальник має право зменшити податкові зобов'язання на підставі розрахунку коригування, зареєстрованого в ЄРПН отримувачем протягом 15-денного терміну, у податковій декларації з ПДВ того звітного (податкового) періоду, в якому його складено. Якщо розрахунок коригування зареєстрований в ЄРПН з порушенням терміну реєстрації, то постачальник має право зменшити податкові зобов'язання у податковій декларації з ПДВ того звітного періоду, в якому його зареєстровано в ЄРПН.

Щодо строку реєстрації податкової накладної та/або розрахунку коригування в Єдиному реєстрі податкових накладних.

Відповідно до п. 201.1 ст. 201 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) на дату виникнення податкових зобов'язань платник податку зобов'язаний скласти податкову накладну в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації у порядку, визначеному законодавством, електронного підпису уповноваженої платником особи, та зареєструвати її в ЄРПН у встановлений Кодексом термін.

Згідно з п. 201.10 ст. 201 Кодексу реєстрація податкових накладних та/або розрахунків коригування до податкових накладних у ЄРПН має бути здійснена протягом п'ятнадцяти календарних днів, наступних за датою виникнення податкових зобов'язань, відображених у відповідних податкових накладних та/або розрахунках коригування.

Відповідно до п. 2 Порядку ведення Єдиного реєстру податкових накладних, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 грудня 2010 року № 1246, внесення відомостей, що містяться у податковій накладній та/або розрахунку коригування, до ЄРПН здійснюється шляхом подання протягом операційного дня зазначених документів в електронній формі ДФС з використанням електронного цифрового підпису та внесення відповідних відомостей до ЄРПН.

Враховуючи зазначене, реєстрація податкових накладних у ЄРПН здійснюється платником ПДВ протягом п'ятнадцяти календарних днів, наступних за датою їх складання.

Пунктом 1201.2 ст. 1201 Кодексу визначено, що відсутність з вини платника реєстрації податкової накладної, що підлягає наданню покупцю - платнику податку на додану вартість, та розрахунку коригування до такої податкової накладної в ЄРПН протягом 180 календарних днів з дати їх складання тягне за собою накладення на платників податку, на яких відповідно до вимог ст.ст. 192 та 201 Кодексу покладено обов'язок щодо такої реєстрації, штрафу в розмірі 50 відсотків від суми податку на додану вартість, зазначеної в таких податковій накладній/розрахунку коригування.

Отже, згідно із загальним правилом реєстрація податкових накладних/розрахунків коригування в ЄРПН має бути здійснена протягом 15 календарних днів, наступних за датою виникнення податкових зобов'язань, відображених у відповідних податкових накладних та/або розрахунках коригування, але не пізніше 180 календарних днів від дати їх складання.

Як заповнюються додаток 8 до податкової декларації з ПДВ покупцем у разі порушення продавцем термінів реєстрації податкової накладної?

Відповідно до п. 201.1 ст. 201 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями (далі – ПКУ) у разі допущення продавцем товарів/послуг помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної, передбачених п. 201.1 ст. 201 ПКУ, та/або порушення продавцем/покупцем граничних термінів реєстрації в Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН) податкової накладної та/або розрахунку коригування покупець/продавець таких товарів/послуг має право додати до податкової декларації за звітний податковий період заяву із скаргою на такого продавця/покупця. Таке право зберігається за ним протягом 365 календарних днів, що настають за граничним терміном подання податкової декларації за звітний (податковий) період, у якому не надано податкову накладну або допущено помилки при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної та/або порушено граничні терміни реєстрації в ЄРПН. До заяви додаються копії товарних чеків або інших розрахункових документів, що засвідчують факт сплати податку у зв'язку з придбанням таких товарів/послуг, або копії первинних документів, складених відповідно до Закону

України від 16 листопада 1999 року № 996-XIV «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» зі змінами та доповненнями, що підтверджують факт отримання таких товарів/послуг.

Форму та Порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість затверджено наказом Міністерством фінансів України від 28.01.2016 № 21, який зареєстровано у Міністерстві юстиції України 29.01.2016 за №159/28289 (далі – Порядок № 21). Згідно з п. 18 розд. III Порядку № 21 у разі допущення продавцем товарів/послуг помилок при зазначенні обов'язкових реквізитів податкової накладної, передбачених п. 201.1 ст. 201 ПКУ, та/або порушення продавцем/покупцем граничних термінів реєстрації в ЄРПН податкової накладної та/або розрахунку коригування покупець/продавець таких товарів/послуг має право додати до податкової декларації за звітний податковий період заяву із скаргою на такого продавця/покупця за формою згідно з (Д8) (додаток 8). Копії документів, передбачених п. 201.10 ст. 201 ПКУ, подаються до контролюючого органу за місцем обліку платника податків у строки, передбачені для подання податкової декларації.

При порушенні продавцем граничних термінів реєстрації в ЄРПН покупець має право заповнити додаток 8 до податкової декларації з ПДВ, в якому має зазначити наступне:

у графі 2 – назву документа: «податкова накладна»;

у графах 3 та 4 – реквізити платника податку-продавця, який порушив граничні терміни реєстрації в ЄРПН податкової накладної, а саме: у графі 3 – його найменування (ПІБ – для фізичної особи), у графі 4 – його індивідуальний податковий номер;

у графах 5 та 6 – реквізити податкової накладної (у разі наявності у покупця) (її дата та номер відповідно) стосовно якої подається додаток 8;

у графі 7 – обсяг поставки (без ПДВ), що має бути зазначений в податковій накладній;

у графі 8 – суму ПДВ;

у графі 9 – опис порушення продавцем граничних термінів реєстрації в ЄРПН.

З цим та іншими роз'ясненнями можна ознайомитися у Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі ДФС України (дане роз'яснення у категорії 101.20).

Порядок заповнення додатка 2 до податкової декларації з ПДВ

Порядок заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість затверджено наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29.01.2016 за № 159/28289 зі змінами та доповненнями (далі – Порядок № 21).

У складі податкової декларації з ПДВ (далі – декларація) подаються передбачені Порядком № 21 додатки (у разі заповнення даних у відповідних рядках декларації) (п. 9 розд. III Порядку № 21).

Довідка про суму від'ємного значення звітного (податкового) періоду, яка зараховується до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду (Д2) (додаток 2) (далі – додаток 2) подається при заповненні рядка 21 декларації.

При заповненні додатку 2 до податкової декларації з ПДВ в графах 2 – 3 вказується звітний (податковий період) у якому виникла сума від'ємного значення ПДВ у такому форматі: дві цифри місяця (наприклад – 01, 02, 03 тощо), чотири цифри року (наприклад – 2016 тощо).

При цьому, при формуванні від'ємного значення на підставі податкового повідомлення-рішення, яким збільшено залишок від'ємного значення, в графі 2 додатку 2 зазначається місяць та рік в якому складено податкове повідомлення-рішення.

Вказані графи заповнюються у хронологічному порядку виникнення сум від'ємного значення, відображеного в графі 4 «Сума від'ємного значення», починаючи із звітного періоду, який є найближчим до дати подання декларації (найновіший звітний період) та закінчуючи найбільш давнім звітним періодом.

Значення графі 4 додатку 2 повинно відповідати сумарному значенню рядка 21 податкової декларації з ПДВ звітного податкового періоду та залишку суми помилково та/або надміру сплачених грошових зобов'язань з ПДВ станом на 01 липня 2015 року, на яку відповідно до п.п. 3 п. 34 підрозд. 2 розд. XX Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) було збільшено значення реєстраційної суми, визначеної п. 200 прим.1.3 ст. 200 прим.1 ПКУ, та на яку було збільшено суму від'ємного значення, сформовану за результатами звітного (податкового) періоду за липень 2015 року / III квартал 2015 року.

З цим та іншими роз'ясненнями можна ознайомитися у Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі ДФС України (дане роз'яснення у категорії 101.20).

Відповідальність особи, що підлягає обов'язковій реєстрації як платник ПДВ, та своєчасно не зареєструвалася

Відповідно до ст. 183 ПКУ будь – яка особа, яка підлягає обов'язковій реєстрації як платник ПДВ, подає до контролюючого органу за своїм місцезнаходженням реєстраційну заяву, не пізніше 10 числа календарного місяця, що настає за місяцем, в якому вперше досягнуто обсягу оподатковуваних операцій понад 1 млн.грн. Якщо особа, що підлягає обов'язковій реєстрації як платник ПДВ, не подала своєчасно Заяву та, відповідно, не зареєструвалася як платник ПДВ, контролюючий орган зобов'язаний самостійно за результатами проведення документальної перевірки визначити суму податкового зобов'язання з ПДВ без врахування сум податку, нарахованих під час придбання товарів/послуг, та застосувати штраф у розмірі 25 відсотків (50 відсотків – при повторному порушенні) суми такого зобов'язання.

Щодо оподаткування податком на додану вартість суми виділеного майна учаснику товариства при виході з товариства та у випадку отримання майна товариства, вартість якого перевищує суми його частки в статутному капіталі

Згідно з п.п. а) п.185.1 ст. 185 ПКУ об'єктом оподаткування податком на додану вартість є операції платників податку з постачання товарів, місце постачання яких розташоване на митній території України, відповідно до статті 186 Кодексу.

Відповідно до п.п. 14.1.191 п.14.1 ст. 14 ПКУ постачання товарів - будь-яка передача права на розпорядження товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду.

Постачанням товарів також вважаються:

а) фактична передача матеріальних активів іншій особі на підставі договору про фінансовий лізинг (повернення матеріальних активів згідно з договором про фінансовий лізинг) чи іншої домовленості, відповідно до якої оплата відстрочена, але право власності на матеріальні активи передається не пізніше дати здійснення останнього платежу;

б) передача права власності на матеріальні активи за рішенням органу державної влади або органу місцевого самоврядування чи відповідно до законодавства;

в) будь-яка із зазначених дій платника податку щодо матеріальних активів, якщо платник податку мав право на віднесення сум податку до податкового кредиту у разі придбання зазначеного майна чи його частини (безоплатна передача майна іншій особі; передача майна у межах балансу платника податку, що використовується у господарській діяльності платника податку для його подальшого використання з метою, не пов'язаною із господарською діяльністю такого платника податку; передача у межах балансу платника податку майна, що планувалося для використання в оподатковуваних операціях, для його використання в операціях, що звільняються від оподаткування або не підлягають оподаткуванню);

г) передача (внесення) товарів (у тому числі необоротних активів) як вклад у спільну діяльність без утворення юридичної особи, а також їх повернення;

д) ліквідація платником податку за власним бажанням необоротних активів, які перебувають у такого платника;

е) передача товарів згідно з договором, за яким сплачується комісія (винагорода) за продаж чи купівлю.

Отже, операція з повернення засновникам основних фондів, попередньо внесених ними до статутного фонду юридичної особи, у разі їх виходу з числа засновників або учасників такої юридичної особи, є об'єктом оподаткування податком на додану вартість та підлягає оподаткуванню на загальних підставах за основною ставкою. (в т.ч. у випадку отримання майна товариства, вартість якого перевищує суми його частки в статутному капіталі).

Суб'єкти господарювання – платники єдиного податку повинні сплачувати ПДВ при ввезенні (імпорті) товарів

Суб'єкти господарювання – платники єдиного податку, не зареєстровані як платники ПДВ, повинні сплачувати ПДВ при ввезенні (імпорті) товарів на митну територію України під час митного оформлення таких товарів без реєстрації платником такого податку.

Відповідно до п. 180.1 ст. 180 р. V Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року №2755-VI (далі – ПКУ) для цілей оподаткування платником податку є, зокрема, будь-яка особа, що ввозить товари на митну територію України в обсягах, які підлягають оподаткуванню, та на яку покладається відповідальність за сплату податків у разі переміщення товарів через митний кордон України відповідно до Митного кодексу України.

Згідно з п. 181.2 ст. 181 р. V ПКУ якщо особи, не зареєстровані як платники податку, ввозять товари на митну територію України в обсягах, що підлягають оподаткуванню згідно із законом, такі особи сплачують ПДВ під час митного оформлення товарів без реєстрації як платники такого податку.

Довідково: Загальнодоступний інформаційно – довідковий ресурс (категорія 101.01.01).

Про внесення змін до форми податкової декларації з податку на додану вартість

Наказом №503 внесено зміни до деяких наказів Міністерства фінансів України, зокрема, до наказу Міністерства фінансів України від 28.01.2016 №21, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 29 січня 2016 року за №159/28289 (далі – наказ №21).

Як зазначено в пункті 4 наказу №503, цей наказ набирає чинності з дня його офіційного опублікування. Наказ опубліковано 01.07.2016 у "Офіційному віснику України", № 49, ст. 1762.

Підпунктом 2 пункту 1 наказу №503 затверджено Зміни до форми податкової декларації з податку на додану вартість, затвердженої наказом №21 (далі – Зміни до наказу №21).

Відповідно до пункту 2 розділу VIII наказу №21 подання податкової звітності за формою, яка враховує зміни, внесені наказом №503, вперше має здійснюватися за звітний період серпень 2016 року (граничний термін подання 20.09.2016), IV квартал 2016 року (граничний термін подання 10.02.2017).

Змінами до наказу №21 у додатку 5 (Д5) до податкової декларації з податку на додану вартість з таблиці 1 виключені рядки "300000000000" та "500000000000" та з таблиці 2 – рядок "усього за основною ставкою та ставкою 7 %" (пункт 1 Змін до наказу №21).

Викладено у новій редакції примітку "*" додатка 9 (Д9) до податкової декларації з податку на додану вартість (пункт 2 Змін до наказу №21), а саме:

"* Дванадцять попередніх послідовних звітних (податкових) періодів сукупно. Для новоствореного платника – звітний податковий період".

У додатку 10 (Д10) до податкової декларації з податку на додану вартість у рядку 11.1 таблиці 2 слово та цифру "таблиці 1" змінено на слово та цифру "таблиці 2", а у рядку 11.1 таблиці 3 слово та цифру "таблиці 1" змінено словом та цифрою "таблиці 3" (пункт 3 Змін до наказу №21).

Крім того, викладено в новій редакції додатки 2 (Д2) та 3 (Д3) до податкової декларації з податку на додану вартість (пункт 4 Змін до наказу №21).

З урахуванням внесених змін нова редакція вказаних додатків передбачає спрощення порядку заповнення податкової звітності та розшифровку від'ємного значення різниці між податковими зобов'язаннями і податковим кредитом в розрізі постачальників тільки у тій частині такого від'ємного значення, яка задекларована платником податку до бюджетного відшкодування. Така деталізація здійснюється в таблиці 2 "Розшифровка суми податку, фактично сплаченої у попередніх та звітному (податкових) періодах постачальникам товарів/послуг або до Державного бюджету України" додатка 3 (Д3) до декларації з податку на додану вартість.

Деталізація від'ємного значення різниці між податковими зобов'язаннями і податковим кредитом, яка переноситься до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду, здійснюється лише в частині періодів її виникнення. Такі дані відображаються в додатку 2 (Д2) до декларації з податку на додану вартість.

При заповненні як додатка 2 (Д2), так і таблиці 2 додатка 3 (Д3) до декларації з податку на додану вартість доцільно застосовувати принцип хронології формування від'ємного значення, згідно з яким податкові зобов'язання поточного (звітного) періоду зменшуються на суму податкового кредиту у хронологічному порядку його виникнення – від найдавнішого до найновішого.

З огляду на це у графі 2 таблиці 2 додатка 3 (Д3) до декларації з податку на додану вартість рекомендується вказувати індивідуальний податковий номер контрагента, за рахунок якого виникла сума від'ємного значення, виходячи з хронології її виникнення, починаючи зі звітного періоду, який є найближчим до дати подання декларації (найновіший звітний період) та закінчуючи найбільш давнім звітним періодом. Тобто спочатку доцільно відображати "найновішу" щодо звітного періоду подання декларації з податку на додану вартість суму від'ємного значення ПДВ.

(Лист ДФС від 22.07.2016 №24830/7/99-99-15-03-02-17 "Про внесення змін до форми податкової декларації з податку на додану вартість" розміщено на офіційному веб-порталі ДФС України за посиланням: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/zagalnodержavni-podatki/podatok-na-dodanu-vartist/listi-dps/259990.html>

Щодо порядку визначення бази оподаткування ПДВ при здійсненні платником податку операцій з постачання вживаних транспортних засобів

Згідно з підпунктами «а» і «б» пункту 185.1 статті 185 Кодексу об'єктом оподаткування податком на додану вартість є операції платників податку з постачання товарів/послуг, місце постачання яких відповідно до статті 186 Кодексу розташоване на митній території України.

Під постачанням товарів розуміється будь-яка передача права на розпорядження товарами як власник, у тому числі продаж, обмін чи дарування такого товару, а також постачання товарів за рішенням суду. При цьому постачанням товарів також вважаються фактична передача матеріальних активів іншій особі на підставі договору про фінансовий лізинг (повернення матеріальних активів згідно з договором про фінансовий лізинг) чи іншої домовленості, відповідно до якої оплата відстрочена, але право власності на матеріальні активи передається не пізніше дати здійснення останнього платежу (підпункт 14.1.191 пункту 14.1 статті 14 Кодексу).

Пунктом 189.3 статті 189 Кодексу встановлено правила визначення бази оподаткування ПДВ у разі здійснення платником податку операцій з постачання вживаних товарів, придбаних у осіб, не зареєстрованих як платники податку, у межах договорів, що передбачають передання права власності на такі товари.

Зокрема, у випадках, коли платник податку здійснює діяльність з постачання вживаних товарів, придбаних у осіб, не зареєстрованих як платники податку, у межах договорів, що передбачають передання права власності на такі товари, базою оподаткування є позитивна різниця між ціною продажу та ціною придбання таких товарів, визначена у порядку, встановленому розділом V Кодексу.

Вперше звітувати за новою формою декларації з ПДВ необхідно за серпень

Наказом Міністерства фінансів України від 25.05.2016 №503 «Про затвердження змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства фінансів України» (далі – наказ №503) внесено зміни до наказу Міністерства фінансів України від 28.01.2016 №21. Наказ №503 набрав чинності з дня його офіційного опублікування 01.07.2016 («Офіційний вісник України» №49, ст.1762).

Підпунктом 2 п. 1 наказу №503 затверджено Зміни до форми податкової декларації з податку на додану вартість, затвердженої наказом №21 (далі – Зміни до наказу №21).

Відповідно до п. 2 розд. VIII наказу №21 подання податкової звітності за формою, яка враховує зміни, внесені наказом №503, вперше має здійснюватися за звітний період серпень 2016 року.

Змінами до наказу №21 у додатку 5 (Д5) до податкової декларації з податку на додану вартість з таблиці 1 виключені рядки «300000000000» та «500000000000» та з таблиці 2 – рядок «усього за основною ставкою та ставкою 7%».

Викладено у новій редакції примітки «*» додатку 9 (Д9) до податкової декларації з податку на додану вартість, а саме: «* Дванадцять попередніх послідовних звітних (податкових) періодів сукупно. Для новоствореного платника – звітний податковий період».

У додатку 10 (Д10) до податкової декларації з податку на додану вартість у рядку 11.1 таблиці 2 слово та цифру «таблиці 1» змінено на слово та цифру «таблиці 2», а у рядку 11.1 таблиці 3 слово та цифру «таблиці 1» змінено словом та цифрою «таблиці 3».

Крім того, викладено в новій редакції додатки 2 (Д2) та 3 (Д3) до податкової декларації з податку на додану вартість.

З урахуванням внесених змін нова редакція вказаних додатків передбачає спрощення порядку заповнення податкової звітності та розшифровку від'ємного значення різниці між податковими зобов'язаннями і податковим кредитом в розрізі поставальників тільки у тій частині такого від'ємного значення, яка задекларована платником податку до бюджетного відшкодування. Така деталізація здійснюється у таблиці 2 «Розшифровка суми податку, фактично сплаченої у попередніх та звітному (податкових) періодах поставальникам товарів/послуг або до Державного бюджету України» додатки 3 (Д3) до декларації з податку на додану вартість.

Деталізація від'ємного значення різниці між податковими зобов'язаннями і податковим кредитом, яка переноситься до складу податкового кредиту наступного звітного (податкового) періоду, здійснюється лише в частині періодів її виникнення. Такі дані відображаються в додатку 2 (Д2) до декларації з податку на додану вартість.

При заповненні як додатка 2 (Д2), так і таблиці 2 додатка 3 (Д3) до декларації з податку на додану вартість доцільно застосовувати принцип хронології формування від'ємного значення, згідно з яким податкові зобов'язання поточного (звітного) періоду зменшуються на суму податкового кредиту у хронологічному порядку його виникнення – від найдавнішого до найновішого.

З огляду на це у графі 2 таблиці 2 додатка 3 (Д3) до декларації з податку на додану вартість рекомендується вказувати індивідуальний податковий номер контрагента, за рахунок якого виникла сума від'ємного значення, виходячи з хронології її виникнення, починаючи зі звітного періоду, який є найближчим до дати подання декларації та закінчуючи найбільш давнім звітним періодом. Тобто спочатку доцільно відображати «найновішу» щодо звітного періоду подання декларації з податку на додану вартість суму від'ємного значення ПДВ.

Який порядок повернення коштів зайво зарахованих на електронний рахунок?

Відповідно до п. 200 прим.1. 6 ст. 200 прим.1 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) за підсумками звітного податкового періоду, відповідно до задекларованих в податковій декларації результатів, платником проводиться розрахунок з бюджетом у порядку, визначеному ст. ст. 200 та 209 ПКУ.

Якщо на дату подання податкової звітності з податку сума коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість платника податку перевищує суму, що підлягає перерахуванню до бюджету відповідно до поданої звітності, платник податку має право подати до контролюючого органу у складі такої податкової звітності заяву, відповідно до якої такі кошти підлягають перерахуванню:

- а) або до бюджету в рахунок сплати податкових зобов'язань з податку;
- б) або на поточний рахунок такого платника податку, реквізити якого платник зазначає в заяві, у сумі залишку коштів, що перевищує суму податкового боргу з податку та суму узгоджених податкових зобов'язань з податку.

Згідно з п.п. 4 п. 10 розд. III Порядку заповнення і подання податкової звітності з податку на додану вартість, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 28.01.2016 № 21, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 29.01.2016 за № 159/28289, для перерахування до бюджету/на поточний рахунок зайво зарахованих коштів платник податку повинен заповнити до декларації додаток 4 «Заява про повернення суми бюджетного відшкодування та/або суми коштів на рахунку у системі електронного адміністрування податку на додану вартість платника податку, що перевищує суму, яка підлягає перерахуванню до бюджету (Д4)».

При цьому, п. 200 прим.1. 5 ст. 200 прим.1 ПКУ встановлено, що перерахування коштів на поточний рахунок платника може здійснюватися у разі відсутності перевищення суми податку, зазначеної у податкових накладних, складених у звітному періоді та зареєстрованих у Єдиному реєстрі податкових накладних (далі – ЄРПН), над сумою податкових зобов'язань з податку за операціями з постачання товарів/послуг, задекларованих у податковій звітності з податку на додану вартість у такому звітному періоді.

Таким чином, у разі наявності у платника перевищення суми податку, зазначеної у податкових накладних, складених у звітному періоді та зареєстрованих у ЄРПН, над сумою податкових зобов'язань з податку за операціями з постачання товарів/послуг, задекларованих у податковій звітності з податку у такому звітному періоді, повернення зайво зарахованих коштів платнику не відбувається, незалежно від суми таких зайво зарахованих коштів.

На суму податку, що відповідно до поданої заяви підлягає перерахуванню з електронного рахунку до бюджету або на поточний рахунок платника, на момент подання заяви зменшується значення суми податку, визначеної п. 200 прим.1. 3 ст. 200 прим.1 ПКУ, шляхом зменшення на таку суму показника загальної суми поповнення електронного рахунку в системі електронного адміністрування ПДВ з поточного рахунку платника (СПопРах). Для відповідного перерахування зайво зарахованих коштів Державна фіскальна служба України надсилає Державній казначейській службі (далі – Казначейство) реєстр, в якому зазначаються назва платника, податковий номер та індивідуальний податковий номер платника, сума податку, що підлягає перерахуванню до бюджету/на поточний рахунок та реквізити поточного рахунку платника (у випадку подання заяви платника на повернення коштів на такий рахунок).

На підставі такого реєстру Казначейство протягом п'яти робочих днів після граничного терміну, встановленого ПКУ для самостійної сплати платником сум податкових зобов'язань, здійснює перерахування

зайво зарахованих коштів з електронного рахунку платника до бюджету/на поточний рахунок платника податку.

Така сума коштів включається Державною фіскальною службою України до відповідного реєстру, який направляється Казначейству. Казначейство на підставі отриманого реєстру не пізніше п'ятого робочого дня, після закінчення граничного строку для сплати податкових зобов'язань з ПДВ, перераховує такі кошти до бюджету або на поточний рахунок платника (в залежності від напрямку, вказаному платником у заяві).

З цим та іншими роз'ясненнями можна ознайомитися у Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі ДФС України (дане роз'яснення у категорії 101.08).

Податок на прибуток

Підприємства, які звільняються від оподаткування податком на прибуток

Звільнення від оподаткування прибутку підприємств передбачено у статті 142 Податкового кодексу України від 02.12.2010 №2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ).

Відповідно до п.142.1 ст.142 ПКУ звільняється від оподаткування прибуток підприємств та організацій, які засновані громадськими організаціями інвалідів і є їх повною власністю, отриманий від продажу (постачання) товарів, виконання робіт і надання послуг, крім підакцизних товарів, послуг із поставки підакцизних товарів, отриманих у межах договорів комісії (консигнації), поруки, доручення, довірчого управління, інших цивільно-правових договорів, що уповноважують такого платника податку здійснювати постачання товарів від імені та за дорученням іншої особи без передачі права власності на такі товари, де протягом попереднього звітного (податкового) періоду кількість інвалідів, які мають там основне місце роботи, становить не менш як 50% середньооблікової чисельності штатних працівників облікового складу за умови, що фонд оплати праці таких інвалідів становить протягом звітного періоду не менш як 25% суми загальних витрат на оплату праці.

Зазначені підприємства та організації громадських організацій інвалідів мають право застосовувати цю пільгу за наявності дозволу на право користування такою пільгою, який видається уповноваженим органом відповідно до Закону України «Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні».

У разі порушення вимог щодо цільового використання вивільнених від оподаткування коштів платник податку зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання з цього податку за результатами податкового періоду, на який припадає таке порушення, а також сплатити пеню, нараховану відповідно до ПКУ.

Підприємства та організації, на які поширюється дія цього пункту, реєструються у відповідному контролюючому органі у порядку, передбаченому для платників цього податку.

На період підготовки до зняття і зняття з експлуатації енергоблоків Чорнобильської АЕС та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему звільняється від оподаткування прибуток Чорнобильської АЕС, якщо такі кошти використовуються на фінансування робіт з підготовки до зняття і зняття Чорнобильської АЕС з експлуатації та перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему.

У разі порушення вимог щодо цільового використання вивільнених від оподаткування коштів платник податку зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання з цього податку за результатами податкового періоду, на який припадає таке порушення, а також сплатити пеню, нараховану відповідно до Кодексу (п.142.2 ст.142 ПКУ).

Звільняється від оподаткування прибуток підприємств, отриманий за рахунок міжнародної технічної допомоги або за рахунок коштів, які передбачаються у державному бюджеті як внесок України до Чорнобильського фонду «Укриття» для реалізації міжнародної програми – Плану здійснення заходів на об'єкті «Укриття» відповідно до положень Рамкової угоди між Україною та Європейським банком реконструкції та розвитку стосовно діяльності Чорнобильського фонду «Укриття» в Україні, для подальшої експлуатації, підготовки до зняття і зняття енергоблоків Чорнобильської АЕС з експлуатації, перетворення об'єкта «Укриття» на екологічно безпечну систему та забезпечення соціального захисту персоналу Чорнобильської АЕС.

У разі порушення вимог щодо цільового використання вивільнених від оподаткування коштів платник податку на прибуток зобов'язаний збільшити податкові зобов'язання з цього податку за результатами податкового періоду, на який припадає таке порушення, а також сплатити пеню, нараховану відповідно до цього Кодексу (п.142.3 ст.142 ПКУ).

Трансфертне ціноутворення та дохід від курсової різниці

Державна фіскальна служба України у листі від 06.10.2016 №21688/6/99-99-15-02-02-15 (далі – лист ДФС №21688) щодо врахування доходів від операційної (неопераційної) курсової різниці при визначенні вартісного критерію обсягу господарських операцій платника податків з кожним контрагентом для цілей застосування трансфертного ціноутворення повідомила наступне.

Податковим кодексом України від 02.12.2010 №2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) не встановлено окремих порядок розрахунку вартісного критерію річного доходу платника податків для цілей трансфертного ціноутворення.

При цьому, згідно з п.п.134.1.1 п.134.1 ст.134 ПКУ об'єктом оподаткування податку на прибуток підприємств є прибуток із джерелом походження з України та за її межами, який визначається шляхом коригування (збільшення або зменшення) фінансового результату до оподаткування (прибутку або збитку), визначеного у фінансовій звітності підприємства відповідно до національних положень (стандартів) бухгалтерського обліку або міжнародних стандартів фінансової звітності, на різниці, які виникають відповідно до положень розділу III «Податок на прибуток підприємств» ПКУ.

У листі ДФС №21688 зазначено, що дохід від операційної та неопераційної курсової різниці враховується для обчислення річного доходу (50 млн. грн.) платника податків від будь-якої діяльності для цілей трансфертного ціноутворення та не враховується для обчислення обсягу господарських операцій (5 млн. грн.) платника податків з кожним контрагентом для цілей застосування трансфертного ціноутворення.

Зазначений лист розміщено на офіційному веб-порталі ДФС за посиланням: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/70030.html>

Платники податку на прибуток, які звітують щокварталу, до 31.12.2016 р. повинні сплатити авансовий внесок у розмірі 2/9 податку на прибуток за три квартали 2016 року

Платники податку на прибуток підприємств повинні сплатити до 31 грудня 2016 року авансовий внесок з податку на прибуток у розмірі 2/9 податку на прибуток, нарахованого у податковій звітності за три квартали 2016 року.

Такий розрахунок здійснюється платниками, які звітують з податку на прибуток підприємств щокварталу.

Розрахунок авансового внеску у розмірі 2/9 податку на прибуток, що підлягає сплаті до 31 грудня 2016 року, заповнюється платником податку за три квартали 2016 року (рядок 26 декларації з податку на прибуток підприємств, затвердженої наказом МФУ від 20.10.15 №897 зі змінами, внесеними наказом МФУ від 08.07.16 №585).

При цьому визначена у розрахунку сума авансових внесків вважається узгодженою сумою грошових зобов'язань.

Такий авансовий внесок платники податку на прибуток підприємств сплачують до 31.12.2016, відповідно граничний термін сплати - 30.12.2016.

Зазначена норма передбачена п. 38 підр. 4 розд. XX Податкового кодексу України.

Платникам податку на прибуток, які звітують щокварталу, декларацію за три квартали 2016 р. рекомендовано подавати за оновленою формою, зі змінами, внесеними наказом МФУ від 08.07.16 №585

З 19 серпня 2016 року набув чинності наказ МФУ «Про затвердження Змін до форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств» від 08.07.2016 р. № 585, яким внесено зміни до форми декларації з податку на прибуток підприємств.

Так, змінами до форми податкової декларації передбачено:

- у гр. 2 заголовної частини декларації передбачено поле для уточнення базового податкового періоду - кварталний або річний;
- в основній частині декларації підкориговано порядок розрахунку разового авансового внеску з податку на прибуток у розмірі 2/9 податку, нарахованого за три квартали 2016 року (рядок 26);
- у новій редакції викладено додатки АВ та ЗП до декларації;
- внесено зміни до додатку РІ;
- додаток ПН доповнено новими рядками.

Наказ набрав чинності з дня його офіційного опублікування (опублікований в Офіційному віснику України 19.08.2016 №63).

Оскільки, видання наказу №585 обумовлено змінами в податковому законодавстві, які впливають на показники бюджету поточного року, кварталним платникам податку на прибуток рекомендовано подавати декларацію за звітний (податковий) період – три квартали поточного року за оновленою формою.

Останній день подання податкової декларації з податку на прибуток за три квартали 2016 року – 9 листопада 2016 рік

Внесено зміни до додатків ПН та РІ до декларації з податку на прибуток підприємств

Наказом Міністерства фінансів України від 08.07.2016 № 585 внесено зміни до форми Податкової декларації з податку на прибуток підприємств та оновлено додатки.

Зокрема, у додатку ПН таблицю 1 «Розрахунок (звіт) податкових зобов'язань нерезидентів, якими отримано доходи із джерелом їх походження з України» доповнено новими рядками 22 – 24, у яких відображаються отримані нерезидентами доходи із джерелом їх походження з України у вигляді:

- процентів, доходів (дисконту) на державні цінні папери, або облігації місцевих позик, або боргові цінні папери, виконання зобов'язань за якими забезпечено державними або місцевими гарантіями, які продані (розміщені) нерезидентами за межами території України через уповноважених агентів нерезидентів;
- процентів за отримані державою або до бюджету АР Крим чи міського бюджету позики (кредити або зовнішні запозичення), які відображаються в Держбюджеті або місцевих бюджетах чи кошторисі Національного банку, або за кредити (позики), які отримані суб'єктами господарювання та виконання яких забезпечено державними або місцевими гарантіями;
- доходів за операціями з розміщення державних деривативів і доходи, що виплачуються за державними деривативами, відповідно до умов угод з державним боргом за державними зовнішніми запозиченнями та гарантованим державою боргом.

Додаток РІ до Податкової декларації з податку на прибуток підприємств також зазнав змін.

У розділі 3 «Різниця, які виникають при здійсненні фінансових операцій (стаття 140 розділу III Податкового кодексу України)» платники податків мають можливість відображати різниця, на які зменшується фінансовий результат до оподаткування на:

- суму нарахованих доходів від участі в капіталі платників єдиного податку четвертої групи (рядок 3.2.2);
- суму нарахованих доходів у вигляді дивідендів, що підлягають виплаті на його користь від інших платників податків, які сплачують авансові внески з податку на прибуток при виплаті дивідендів (рядок 3.2.3).

Платники податку на прибуток, які звітують щокварталу, за три квартали 2016 року мають подавати податкову декларацію за оновленою формою.

Більш детально з роз'ясненням щодо внесених змін у додатки ПН та РІ до декларації з податку на прибуток підприємств можна ознайомитись у листі ДФС України від 11.10.2016 №33190/7/99-99-15-02-01-17 "Про набуття чинності наказу Мінфіну від 08.07.2016 № 585".

Нагадаємо, граничний термін подання декларації з податку на прибуток підприємств за три квартали поточного року – 9 листопада 2016 року.

Як зареєструвати неприбуткову організацію чи установу у контролюючому органі

Відповідно до п.133.4 ст.133 Податкового кодексу України від 02.12.2010 №2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – Кодекс) не є платниками податку на прибуток підприємств неприбуткові підприємства, установи та організації у порядку та на умовах, встановлених цим пунктом.

Порядок ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій (далі – Реєстр), включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 13.07.2016 №440 (далі – Порядок №440).

Включення неприбуткової організації до Реєстру здійснюється контролюючим органом з присвоєнням їй ознаки неприбутковості згідно з п.4 Порядку №440 (п.5 Порядку №440).

Присвоєння неприбутковій організації ознаки неприбутковості здійснює контролюючий орган за основним місцем обліку неприбуткової організації (п.4 Порядку №440).

Пунктом 6 Порядку №440 визначено, що для включення до Реєстру неприбуткова організація повинна подати до контролюючого органу реєстраційну заяву за формою №1-РН згідно з додатком 1 до Порядку №440 і засвідчені підписом керівника або представника такої організації та скріплені печаткою (за наявності) копії установчих документів неприбуткової організації (крім тих, що оприлюднені на порталі електронних сервісів відповідно до Закону України від 15.05.2003 №755-IV «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань» (далі – Закон), а житлово-будівельні кооперативи також засвідчені підписом керівника або представника такого кооперативу та скріплені печаткою (за наявності) копії документів, що підтверджують дату прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом житлового будинку та факт спорудження або придбання такого будинку житлово-будівельним (житловим) кооперативом.

Реєстраційна заява та копії зазначених документів можуть бути подані (надіслані) неприбутковою організацією в один із таких способів:

- особисто керівником або представником неприбуткової організації (в обох випадках з документальним підтвердженням особи та її повноважень) або уповноваженою на це особою;
- поштою з повідомленням про вручення та описом вкладення;
- засобами електронного зв'язку в електронній формі з дотриманням умови щодо реєстрації електронного підпису підзвітних осіб у порядку, визначеному законодавством, якщо установчі документи оприлюднені на порталі електронних сервісів відповідно до Закону;
- державному реєстратору як додаток до заяви про державну реєстрацію. Така заява в електронній формі в установленому порядку передається технічним адміністратором Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань до контролюючих органів разом з відомостями про державну реєстрацію утворення юридичної особи згідно із Законом.

Контролюючий орган може проводити перевірку відомостей, що містяться у поданих документах, щодо відповідності вимогам, встановленим Кодексом та законодавством, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації.

Згідно з п.8 Порядку №440 за результатами розгляду реєстраційної заяви та документів, що додаються до неї, протягом 14 календарних днів з дня їх отримання контролюючим органом приймається рішення про:

- включення, повторне включення, відмову у включенні неприбуткової організації до Реєстру;
- виключення неприбуткової організації з Реєстру;
- зміну ознаки неприбутковості.

Контролюючий орган відмовляє неприбутковій організації у включенні до Реєстру у разі:

- подання неприбутковою організацією неповного пакета документів, визначених п.6 Порядку №440;
- невідповідності неприбуткової організації вимогам, встановленим п.7 Порядку №440.

Відповідне рішення за формою згідно з додатком 2 до Порядку №440 готується у двох примірниках, один з яких надається неприбутковій організації, а другий залишається у контролюючому органі.

Після отримання рішення про відмову у включенні до Реєстру неприбуткова організація може усунути недоліки та повторно подати документи до контролюючого органу відповідно до п.6 Порядку №440, не змінюючи при цьому положення установчих документів, до яких контролюючим органом не висловлено зауважень. Повторно надіслана реєстраційна заява розглядається у строки, зазначені в абзаці першому п.8 Порядку №440.

Відповідне питання – відповідь розміщене у підкатегорії 102.04 Бази знань, що знаходиться на сервісі «Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс» офіційного веб-порталу ДФС України за посиланням <http://zir.sfs.gov.ua> у розділі: «ЗАПИТАННЯ-ВІДПОВІДІ З БАЗИ ЗНАТЬ».

Який порядок видачі довідки про сплачений нерезидентом в Україні податок на прибуток (доходи)?

Довідка про сплачений нерезидентом в Україні податок на прибуток (доходи) або обґрунтована відмова щодо її видачі, видаються контролюючим органом за місцезнаходженням (місцем проживання) резидента або постійного представництва нерезидента, що здійснює на користь нерезидента будь-яку виплату з доходу з джерелом його походження з України, протягом 5 робочих днів від дати одержання письмового звернення. Повна:

Порядок видачі довідки про сплачений нерезидентом в Україні податок на прибуток (доходи) (далі - Порядок) та форма цієї довідки затверджені наказом Міністерства фінансів України від 03.12.2012 №1264, зареєстрованим в Міністерстві юстиції України 24 грудня 2012 року за № 2155/22467.

Порядок визначає процедуру видачі довідки про сплачений нерезидентом в Україні податок на прибуток (доходи) (далі - довідка) за затвердженою формою особи (юридичній або фізичній), яка не є резидентом та отримує доходи з джерелом їх походження з України (п.1 Порядку).

Довідка видається контролюючим органом за місцезнаходженням (місцем проживання) резидента або постійного представництва нерезидента, що здійснює на користь нерезидента будь-яку виплату з доходу з джерелом його походження з України (п.2 Порядку).

Довідка або обґрунтована відмова у її видачі видається на бланку контролюючого органу за підписом керівника контролюючого органу протягом 5 робочих днів від дати одержання письмового звернення нерезидента або уповноваженої ним особи (п.3 Порядку).

Письмове звернення нерезидента про надання довідки надсилається до відповідного контролюючого органу безпосередньо або через особу, яка здійснює на користь нерезидента виплату доходів з джерелом їх походження з України, або через уповноважену особу, яка повинна підтвердити свої повноваження. Звернення має бути подане українською мовою або іноземною мовою разом з офіційним перекладом українською мовою та обов'язково повинно містити відомості про нерезидента та відомості про джерело доходу (п.4 Порядку).

Неприбуткові організації до кінця року мають підтвердити відповідність установчих документів вимогам Податкового кодексу

постановою Кабінету Міністрів України від 13 липня 2016 року №440 затверджено Порядок ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових підприємств, установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру».

Новим Порядком визначено:

- алгоритм дій для неприбуткових організацій та контролюючих органів при включенні/виключенні неприбуткових організацій до/із такого Реєстру;
- особливості перебування у Реєстрі, включення та виключення неприбуткових організацій з Реєстру в перехідний період до 1 січня 2017 року.

Неприбутковим організаціям необхідно до 1 січня 2017 року привести свої установчі документи у відповідність з вимогами, встановленими статтею 133.4 Податкового кодексу України.

У разі неподання копії оновлених документів до органів фіскальної служби, такі організації будуть виключені з Реєстру неприбуткових установ та організацій після 1 січня 2017 року.

Коли подавати декларацію з податку на прибуток сільськогосподарському підприємству?

Відповідно до підпункту «б» п.137.5 ст.137 Податкового кодексу України для виробників сільськогосподарської продукції встановлено річний податковий (звітний) період. Податкова декларація розраховується наростаючим підсумком. Податковий (звітний) період починається з першого календарного дня податкового (звітного) періоду і закінчується останнім календарним днем податкового (звітного) періоду (п.137.4 ст.137 ПКУ).

Згідно з п.п.137.4.1 п.137.4 ст.137 ПКУ для виробників сільськогосподарської продукції, визначених ст.209 ПКУ, які можуть обрати річний податковий (звітний) період, податковий (звітний) період починається з 1 липня поточного звітного року і закінчується 30 червня наступного звітного року.

Для цілей оподаткування податком на прибуток до підприємств, основною діяльністю яких є виробництво сільськогосподарської продукції, належать підприємства, дохід яких від продажу сільськогосподарської продукції власного виробництва за попередній податковий (звітний) рік перевищує 50 відсотків загальної суми доходу.

Податкові декларації за базовий звітний (податковий) період, що дорівнює календарному року, подається протягом 60 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного (податкового) року (п.п.49.18.3 п.49.18 ст. 49 ПКУ).

Отже, останнім днем подачі виробниками сільськогосподарської продукції річної податкової декларації з податку на прибуток за податковий (звітний) період, який починається з 1 липня поточного звітного року і закінчується 30 червня наступного звітного року є 29 серпня.

Якщо останній день строку подання податкової декларації припадає на вихідний або святковий день, то останнім днем строку вважається операційний (банківський) день, що настає за вихідним або святковим днем (п.49.20 ст.49 ПКУ).

При переобладнанні вантажного на легковий автомобіль - сплачується акцизний податок

При переобладнанні ввезених вантажних транспортних засобів, які до переобладнання під час ввезення відповідали товарній позиції 8704 згідно з УКТ ЗЕД, а після переобладнання відповідають товарній позиції 8703 згідно з УКТ ЗЕД, акцизний податок із вищезазначеної операції обраховується за вставками, визначеними у пп..215.3.51 п.215.3 ст. 215 Податкового кодексу, розмір яких залежить від коду продукції згідно з УКТ ЗЕД, робочого об'єму циліндрів двигуна та терміну експлуатації (нові транспортні засоби або ті, що використовувались не більш як/понад п'ять років).Ставку акцизного податку встановлено в іноземній валюті (євро).Розрахунок суми податку здійснюється за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Нацбанком України, що діє на перший день кварталу, в якому виникло податкове зобов'язання, і залишається незмінним протягом кварталу (п.217,3 ст.217 вищезазначеного Кодексу).Підпунктом 212,1,14 п.212,1 ст.212 Кодексу особу - власника ввезеного на митну територію України вантажного транспортного засобу, що переобладнується у легковий автомобіль, з якого справляється акцизний податок, визначено як платника акцизного податку.Зазначено, що датою виникнення податкових зобов'язань у разі здійснення переобладнання вантажного транспортного засобу, який відповідає товарній позиції 8704 відповідно до УКТ ЗЕД, у легковий автомобіль, що відповідає товарній позиції 8703 згідно з УКТ ЗЕД, є дата видачі документа про відповідність переобладнаного автомобіля вимогам безпеки дорожнього руху.У цьому випадку акцизний податок сплачується власником такого транспортного засобу не пізніше дати подання документів до органу внутрішніх справ України для реєстрації або перереєстрації такого транспортного засобу.Вказані роз'яснення надані ДФС України в листі від 22.09.2016 №20625/6/99-99-12-03-03-15.

Щодо застосування ставок акцизного податку при переобладнанні автомобілів

Законом України від 31 травня 2016 року № 1389-VII „Про зміни до підрозділу 5 розділу XX „Перехідні положення” Податкового кодексу України щодо стимулювання розвитку ринку вживаних транспортних засобів” (далі – Закон № 1389) передбачено, що знижені ставки акцизного податку застосовуються для легкових автомобілів, за винятком тих, що:

- мають походження з країни, визнаної державою-окупантом згідно із законом України та/або визнаної державою-агресором по відношенню до України згідно із законодавством, або ввозяться з території такої держави-окупанта (агресора) та/або з окупованої території України, визначеної такою згідно із законом України;
- вироблені до 1 січня 2010 року;
- ввозяться на митну територію України особою для власного використання або на користь інших осіб за договорами купівлі-продажу, міни, поставки, дарування, комісії, доручення, поруки, інших господарських та цивільно-правових договорів або за рішенням суду в кількості понад один легковий автомобіль протягом календарного року.

Пунктом 216.4 статті 216 Податкового кодексу України (далі – Кодекс) передбачено, зокрема, що датою виникнення податкових зобов'язань у разі ввезення підакцизних товарів (продукції) на митну територію України є дата подання контролюючому органу митної декларації для митного оформлення.

Отже, знижені ставки акцизного податку застосовуються для легкових автомобілів під час ввезення їх на митну територію України з урахуванням умов, передбачених Законом № 1389.

Стосовно застосування розміру ставок акцизного податку при переобладнанні ввезених вантажних транспортних засобів, які до переобладнання під час ввезення відповідали товарній позиції 8704 згідно з УКТ ЗЕД, а після переобладнання відповідають товарній позиції 8703 згідно з УКТ ЗЕД, то акцизний податок з зазначеної вище операції обраховується за ставками, визначеними у підпункті 215.3.5¹ пункту 215.3 статті 215 Кодексу, розмір яких залежить від коду продукції згідно з УКТ ЗЕД, робочого об'єму циліндрів двигуна та терміну експлуатації (нові транспортні засоби або ті, що використовувались не більш як/понад п'ять років).

Ставка акцизного податку встановлена у іноземній валюті (євро). З огляду на викладене розрахунок суми податку здійснюється за офіційним курсом гривні до іноземної валюти, встановленим Національним банком України, що діє на перший день кварталу, в якому виникло податкове зобов'язання, і залишається незмінним протягом кварталу (пункт 217.3 статті 217 Кодексу).

Підпунктом 212.1.14 пункту 212.1 статті 212 Кодексу особу – власника ввезеного на митну територію України вантажного транспортного засобу, що переобладнується у легковий автомобіль, з якого справляється акцизний податок, визначено як платника акцизного податку.

Згідно з пунктом 216.11 статті 216 Кодексу датою виникнення податкових зобов'язань у разі здійснення переобладнання вантажного транспортного засобу, який відповідає товарній позиції 8704 згідно з УКТЗЕД, у легковий автомобіль, що відповідає товарній позиції 8703 згідно з УКТЗЕД, є дата видачі документа про відповідність переобладнаного автомобіля вимогам безпеки дорожнього руху. У цьому випадку акцизний податок сплачується власником такого транспортного засобу не пізніше дати подання документів до органу внутрішніх справ України для реєстрації або перереєстрації такого транспортного засобу.

(Лист ДФС України від 22.09.2016р.№ 20625/6/99-99-12-03-03-15 розміщено на офіційному веб – порталі ДФС України за посиланням: <http://sfs.gov.ua/baneryi/podatkovyi-konsultatsii/konsultatsii-dlya-yuridichnih-osib/69799.html>)

Сума акцизного податку, включеного до вартості товару та сплаченого під час придбання, не відноситься до витрат фізичної особи - підприємця

Оподаткування доходів, отриманих фізичною особою – підприємцем від провадження господарської діяльності, крім осіб, що обрали спрощену систему оподаткування, регулюється статтею 177 Податкового кодексу України. Об'єктом оподаткування є чистий оподатковуваний дохід, тобто різниця між загальним оподатковуваним доходом (виручка у грошовій та негрошовій формі) і документально підтвердженими витратами, пов'язаними з господарською діяльністю такої фізичної особи - підприємця. Перелік витрат, безпосередньо пов'язаних з отриманням доходів фізичною особою - підприємцем від провадження господарської діяльності на загальній системі оподаткування, визначено п.177.4 ст.177 ПКУ. Однак вказаний перелік не містить акцизного податку, який включений до вартості товару та сплачений під час придбання. Таким чином, фізична особа - підприємець на загальній системі оподаткування не має право включити до витрат суму сплаченого акцизного податку, включеного до вартості товару, який нею придбається з метою подальшої реалізації. Крім того, Порядком ведення книги обліку доходів і витрат, затвердженим [наказом Міндоходів від 16.09.2013 р. №481](#), передбачено зазначення суми отриманих доходів без податку на додану вартість. Суми акцизного податку з роздрібного продажу підакцизних товарів не виключаються із сум отриманого доходу

Використання пального на власних АЗС в межах господарської діяльності не є об'єктом оподаткування акцизним податком

Відповідно до п.п. 212.1.11 п. 212.1 ст. 212 Податкового кодексу України (далі - ПКУ) платником акцизного податку з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів є особа – суб'єкт господарювання роздрібною торгівлю, яка здійснює реалізацію підакцизних товарів.

При цьому абзацом третім п.п. 14.1.212 п. 14.1 ст. 14 ПКУ обумовлено, що реалізація суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів – це, зокрема, фізичний відпуск з автозаправної станції (далі – АЗС) та/або автомобільної газозаправної станції товарів, зазначених у п.п. 215.3.4 п. 215.3 ст. 215 ПКУ, незалежно від форми розрахунків.

Об'єктом оподаткування акцизним податком є, зокрема, операції з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів.

Відповідно до п. 216.9 ст. 216 ПКУ датою виникнення податкових зобов'язань щодо реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлю підакцизних товарів є дата здійснення розрахункової операції відповідно до Закону України «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», для безготівкових розрахунків - дата оформлення розрахункового документа на суму проведеної операції, який підтверджує факт продажу, відвантаження, фізичного відпуску товару, а у разі реалізації товарів фізичними особами - підприємцями, які сплачують єдиний податок, - дата надходження оплати за проданий товар.

Отже, у разі використання пального виключно для власних потреб та за умови відсутності розрахункової операції у готівковій та/або безготівковій формі, реєстратор розрахункових операцій не застосовується.

Враховуючи викладене, у разі заправки власних або орендованих транспортних засобів паливом з метою використання виключно для власних господарських потреб, розрахункові операції у готівковій та/або безготівковій формі за які не здійснюються, такі операції не є об'єктом оподаткування акцизним податком з роздрібною торгівлю підакцизних товарів, а суб'єкт господарювання не є платником акцизного податку з роздрібною торгівлю підакцизних товарів.

У інших випадках, коли операції з відпуску пального належать до операцій з реалізації пального у розумінні абзацу третього п.п. 14.1.212 п. 14.1 ст. 14 ПКУ, суб'єкт господарювання повинен сплачувати

Зміни у Порядку електронного адміністрування реалізації пального

Кабінет Міністрів України Постановою від 6 липня 2016 року № 409 вніс зміни до Порядку електронного адміністрування реалізації пального, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 лютого 2016 р. №113 "Деякі питання електронного адміністрування реалізації пального". Новації стосуються суб'єктів господарювання, які працюють в межах договорів про спільну діяльність без утворення юридичної особи та є відповідальними за утримання та внесення податків до бюджету під час виконання договорів. Так, до Реєстру платників акцизного податку з реалізації пального включаються наступні дані: назва договору, найменування уповноваженої особи та податковий номер, наданий такій особі під час взяття на облік вказаного договору.

За яких умов реєстрація платником акцизного податку є обов'язковою

Відповідно до п.п. 212.1.15 п. 212.1 ст. 212 розділу VI Податкового кодексу платником акцизного податку є особа, яка реалізує паливо.

Другим абзацом п.14.1.212 статті 14 Податкового кодексу визначено поняття щодо терміну «Реалізація пального» для цілей розділу VI цього Кодексу, а саме: це будь-які операції з передачі (відпуску, відвантаження) пального на митній території України на підставі договорів купівлі-продажу, міни, поставки, дарування, комісії, доручення (в тому числі передача на комісійну/довірчу реалізацію), поруки, інших господарських та цивільно-правових договорів або за рішенням суду, іншого компетентного державного органу чи органу місцевого самоврядування за плату (компенсацію) або без такої, які передбачають перехід

права власності або права розпорядження, а також передачу (відпуск, відвантаження) пального на підставі договорів про виробництво із сировини замовника. Не вважаються реалізацією пального операції з передачі (відпуску, відвантаження) пального на митній території України на підставі договорів зберігання.

Таким чином, разі використання придбаного пального виключно для власних потреб (відпуск такого пального для заправки власних транспортних засобів здійснюється через власні АЗС, АГЗС, ПЗП), розрахункові операції у готівковій+/або безготівковій формі за яке не відбуваються, такі операції не є об'єктом оподаткування з реалізації суб'єктами господарювання роздрібною торгівлі підакцизних товарів.

У разі здійснення операцій з фізичного відпуску пального одночасно для заправки як власної техніки, так і техніки сторонніх організацій, об'єктом оподаткування акцизним податком з роздрібного продажу є операції з фізичного відпуску пального для заправки автотранспорту сторонніх організацій.

Нагадуємо, що акцизний податок з роздрібного продажу пального сплачується за специфічною ставкою 0,042 євро за кожний літр реалізованого (відпущеного) пального (пп. 215.3.10 п. 215.3 ст. 215 Кодексу).

Особи, які здійснюватимуть реалізацію пального, підлягають обов'язковій реєстрації як платники податку контролюючими органами за місцезнаходженням юридичних осіб, місцем проживання фізичних осіб - підприємців до початку здійснення реалізації пального (пп. 212.3.4 п. 212.3 ст. 212 Кодексу).

Звертаємо увагу, що згідно з п. 117.3 ст. 117 Податкового кодексу здійснення суб'єктами господарювання операцій з реалізації пального без реєстрації таких суб'єктів платниками акцизного податку у порядку, передбаченому Кодексом, тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб та фізичних осіб - підприємців у розмірі 100 відсотків вартості реалізованого пального.

Відділ комунікацій ГУ ДФС у Вінницькій області

Які алкогольні напої підлягають маркуванню марками акцизного податку?

Відповідно до п. 226.1 ст. 226 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами і доповненнями (далі – ПКУ) у разі виробництва на митній території України алкогольних напоїв і тютюнових виробів чи ввезення таких товарів на митну територію України платники податку зобов'язані забезпечити їх маркування марками встановленого зразка у такий спосіб, щоб марка акцизного податку розривалася під час відкупорювання (розкривання) товару.

Наявність наклеєної в установленому порядку марки акцизного податку встановленого зразка на пляшці (упаковці) алкогольного напою та пачці (упаковці) тютюнового виробу є однією з умов для ввезення на митну територію України і продажу таких товарів споживачам, а також підтвердженням сплати податку та легальності ввезення товарів (п. 226.2 ст. 226 ПКУ).

Марки акцизного податку для вироблених в Україні алкогольних напоїв і тютюнових виробів відрізняються від марок для ввезених на митну територію України алкогольних напоїв і тютюнових виробів дизайном та кольором (п. 226.4 ст. 226 ПКУ).

Маркуванню підлягають усі алкогольні напої з вмістом спирту етилового понад 8,5 відсотка об'ємних одиниць. Маркування вироблених в Україні алкогольних напоїв із вмістом спирту етилового до 8,5 відсотка об'ємних одиниць не здійснюється (п. 226.6 ст. 226 ПКУ).

Згідно з п.п. «в» п. 227.1 ст. 227 ПКУ алкогольні напої в автомобільних і залізничних цистернах, а також у баках, бачках та інших ємностях місткістю більш як 5 літрів ввозяться в Україну з метою продажу або обміну на митній території України та не підлягають маркуванню. У такому разі податок сплачується до або під час митного оформлення. Контроль за його сплатою здійснюється митними органами.

Згідно з п. 226.10 ст. 226 ПКУ не підлягають маркуванню: алкогольні напої і тютюнові вироби, які постачаються для реалізації магазинам безмитної торгівлі безпосередньо вітчизняними виробниками такої продукції за прямими договорами, укладеними між вітчизняними виробниками алкогольних напоїв і тютюнових виробів і власниками магазинів безмитної торгівлі. При цьому переміщення алкогольних напоїв і тютюнових виробів, що спрямовуються виробниками до магазинів безмитної торгівлі, здійснюється під митним контролем із застосуванням заходів гарантування доставки; алкогольні напої і тютюнові вироби, які ввозяться в Україну і розміщуються у митному режимі магазину безмитної торгівлі; еталонні (моніторингові) чи тестові зразки тютюнових виробів, які не призначені для продажу в роздріб і ввозяться на митну територію України акредитованими державними випробувальними лабораторіями та/або суб'єктами господарювання, які мають ліцензії на право виробництва відповідної продукції, для проведення досліджень чи випробувань (калібрування лабораторного обладнання, проведення дегустацій, вивчення фізико-хімічних показників, дизайну).

Необхідність маркування алкогольних напоїв та тютюнових виробів, які виробляються в Україні, а також такі, що імпортуються в Україну, передбачена також нормами Закону України від 19 грудня 1995 року № 481/95-ВР «Про державне регулювання виробництва і обігу спирту етилового, коньячного і плодового, алкогольних напоїв та тютюнових виробів» зі змінами та доповненнями, який визначає основні засади державної політики щодо регулювання виробництва, експорту, імпорту, оптової і роздрібною торгівлі алкогольними напоями та тютюновими виробами, а також посилення боротьби з незаконним виробництвом та обігом алкогольних напоїв і тютюнових виробів на території України.

Враховуючи наведене, маркуванню підлягають усі алкогольні напої, які реалізуються в Україні, з вмістом спирту етилового понад 8,5 відсотка об'ємних одиниць.

Вироблені в Україні або імпортовані алкогольні напої з вмістом спирту етилового 8,5 відсотка об'ємних одиниць маркуванню марками акцизного податку не підлягають.

З цим та іншими роз'ясненнями можна ознайомитися у загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі ДФС України (дане роз'яснення у категорії 116.10).

Податок на майно

Щодо сплати фізичною особою – власником житлової нерухомості податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у 2016 році за 2015 рік.

Підпунктом 266.1.1 п. 266.1 ст. 266 Податкового кодексу України далі – Кодекс) визначено, що платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є, зокрема фізичні особи, які є власниками житлової та/або нежитлової нерухомості.

Об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є об'єкт житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його частка (п.п. 266.2.1 п. 266.2 ст. 266 Кодексу).

Перелік житлової та нежитлової нерухомості, яка не є об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, наведено у п.п. 266.2.2 п. 266.2 ст. 266 Кодексу.

Базою оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є загальна площа об'єкта житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі його часток (п.п. 266.3.1 п. 266.3 ст. 266 Кодексу).

Відповідно до ст. 266 Кодексу, що діяла з 01.01.2015 до 31.12.2015 включно, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для фізичних осіб у 2016 році, за звітний 2015 рік, нараховується контролюючими органами за місцем їх податкової адреси (місцем реєстрації) виходячи із сумарної загальної площі об'єктів житлової нерухомості, у т.ч. їх частки за ставками, встановленими рішенням сільської, селищної або міської ради на 2015 рік. При цьому розмір, встановлених ставок не може перевищувати 2 відс. розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 м² бази оподаткування.

База оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в т.ч. їх часток, що перебувають у власності платника податку, зменшується: для квартири/квартир незалежно від їх кількості – на 60 м²; для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості – на 120 м²; для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), – на 180 м². Таке зменшення надається один раз за кожний базовий податковий (звітний) період (рік).

Сільські, селищні, міські ради можуть збільшувати граничну межу житлової нерухомості, на яку зменшується база оподаткування.

Порядок обчислення суми податку передбачено п.п. 266.7.1 п. 266.7 ст. 266 Кодексу.

Згідно з п.п. 266.7.2 п. 266.7 ст. 266 Кодексу податкове/податкові повідомлення-рішення про сплату суми/сум податку, обчисленого згідно з п.п. 266.7.1 п. 266.7 ст. 266 Кодексу, та відповідні платіжні реквізити, зокрема органів місцевого самоврядування за місцезнаходженням кожного з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, надсилаються (вручаються) платнику податку контролюючим органом за місцем його податкової адреси (місцем реєстрації) до 1 липня року, що настає за базовим податковим (звітним) періодом (роком).

Фізична особа сплачує податкове зобов'язання за звітний рік протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення (п.п. 265.10.1 п. 265.10 ст. 265 Кодексу).

Платники податку на нерухоме майно мають право провести звірку у контролюючих органах

Платники податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки мають право звернутися з письмовою заявою до Центру обслуговування платників податкової інспекції за місцем проживання для проведення звірки даних щодо:

об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності платника податку;

розміру загальної площі об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності платника податку;

права на користування пільгою із сплати податку;

розміру ставки податку;

нарахованої суми податку.

У разі виявлення розбіжностей між даними контролюючих органів та даними, підтвердженими платником податку на підставі оригіналів відповідних документів, зокрема документів на право власності, контролюючий орган за місцем податкової адреси платника податку проводить перерахунок суми податку і вручає йому нове податкове повідомлення-рішення. Попереднє податкове повідомлення-рішення вважається скасованим.

Який порядок обчислення податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, у разі отримання об'єкта житлової нерухомості у спадщину після смерті його власника?

Відповідно до ст.1216 Цивільного кодексу України від 16.01.2003.№435 (далі – ЦКУ) спадкування – перехід прав та обов'язків (спадщини) від фізичної особи, яка померла (спадкодавця), до інших осіб (спадкоємців).

Право власності на нерухоме майно виникає у спадкоємця з моменту державної реєстрації цього майна (п.1 ст.182 ЦКУ).

Спадкоємець, який прийняв спадщину, у складі якої є нерухоме майно, зобов'язаний звернутися до нотаріуса за видачею йому свідоцтва про право на спадщину на нерухоме майно та зареєструвати право на спадщину в органах, які здійснюють державну реєстрацію нерухомого майна (ст.1297 ЦКУ).

Згідно з п.п.266.7.4 п.266.7 ст.266 Податкового кодексу України від 02.12.2010 №2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) органи державної реєстрації прав на нерухоме майно, а також органи, що здійснюють реєстрацію місця проживання фізичних осіб, зобов'язані щоквартально у 15-денний строк після закінчення податкового (звітного) кварталу подавати контролюючим органам відомості, необхідні для розрахунку податку, за місцем розташування такого об'єкта нерухомого майна станом на перше число відповідного кварталу у порядку, визначеному Кабінетом Міністрів України.

Порядок подання органами державної реєстрації прав на нерухоме майно та органами, що здійснюють реєстрацію місця проживання фізичних осіб, відомостей, необхідних для розрахунку податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, затверджено постановою Кабінету Міністрів України від 31.05.2012 №476.

У разі переходу права власності на об'єкт оподаткування від одного власника до іншого протягом календарного року податок обчислюється для попереднього власника за період з 1 січня цього року до початку того місяця, в якому він втратив право власності на зазначений об'єкт оподаткування, а для нового власника – починаючи з місяця, в якому виникло право власності (п.п.266.8.1 п.266.8 ст.266 ПКУ).

Податкове/податкові повідомлення – рішення про сплату суми/сум податку, обчисленого згідно з п.п.266.7.1 п.266.7 ст.266 ПКУ, та відповідні платіжні реквізити, зокрема, органів місцевого самоврядування за місцезнаходженням кожного з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, надсилаються (вручаються) платнику податку контролюючим органом за місцем його податкової адреси (місцем реєстрації) до 1 липня року, що настає за базовим податковим (звітним) періодом (роком) (п.п.266.7.2 п.266.7 ст.266 ПКУ).

Платники податку мають право звернутися з письмовою заявою до контролюючого органу за місцем проживання (реєстрації) для проведення звірки даних щодо:

- об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності платника податку;
- розміру загальної площі об'єктів житлової нерухомості, що перебувають у власності платника податку;
- права на користування пільгою із сплати податку;
- розміру ставки податку;
- нарахованої суми податку (п.п.266.7.3 п.266.7 ст.266 ПКУ).

Тобто, для фізичної особи, яка отримала об'єкт житлової нерухомості у спадщину після смерті його власника, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, обчислюється контролюючим органом за місцем його податкової адреси (місцем реєстрації), починаючи з місяця, в якому виникло право власності.

Відповідне питання – відповідь розміщене у підкатегорії 106.07 Бази знань, що знаходиться на сервісі «Загальнодоступний інформаційно-довідковий ресурс» офіційного веб-порталу ДФС України за посиланням <http://zir.sfs.gov.ua> у розділі: «ЗАПИТАННЯ-ВІДПОВІДІ З БАЗИ ЗНАНЬ».

Скільки декларацій з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, необхідно подавати ЮО у разі одночасного уточнення податкового зобов'язання як по житловій так і нежитловій нерухомості?

:

З метою уточнення інформації, наданій у попередній Податковій декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – Декларація), до контролюючого органу подається одна «Уточнююча» Декларація в терміни, визначені законодавством.

Яким чином СГ може виправити помилку в декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, якщо невірно вказано тип об'єкта нерухомості?:

У разі, якщо платник податку після граничного терміну подання Податкової декларації з податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки (далі – Декларація) виявив помилку, то він має право виправити її шляхом подання Декларації з типом «Уточнююча».

Наприклад, у випадку допущення помилки в колонці 2 «Тип об'єкта житлової та/або нежитлової нерухомості» основна частина Декларації з типом «Уточнююча» заповнюється наступним чином:

у рядку 1 в колонці 2 зазначається виправлений (вірний) код типу об'єкта нерухомості, заповнюються колонки 3-11;

рядок 6 заповнюється згідно порядку заповнення Декларації;

у рядку 7 у відповідній колонці (8-11), яка відповідає кварталу, що уточнюється, вказується значення відповідної колонки (8-11) рядка 6 раніше поданої Декларації;

рядки 8-13 заповнюються згідно порядку заповнення Декларації.

Також повідомляємо, що разом з уточнюючою Декларацією обов'язково подається уточнений додаток до Декларації «Відомості про наявні об'єкти житлової та/або нежитлової нерухомості».

Хто є платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки

Відповідно до п.п. 266.1.1 п. 266.1 ст. 266 Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) платниками податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, є фізичні та юридичні особи, в тому числі нерезиденти, які є власниками житлової та/або нежитлової нерухомості.

Підпунктом 266.1.2 п. 266.1 ст.266 ПКУ визначено платників податку в разі перебування об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості у спільній частковій або спільній сумісній власності кількох осіб:

а) якщо об'єкт житлової та/або нежитлової нерухомості перебуває у спільній частковій власності кількох осіб, платником податку є кожна з цих осіб за належну їй частку;

б) якщо об'єкт житлової та/або нежитлової нерухомості перебуває у спільній сумісній власності кількох осіб, але не поділений в натурі, платником податку є одна з таких осіб-власників, визначена за їх згодою, якщо інше не встановлено судом;

в) якщо об'єкт житлової та/або нежитлової нерухомості перебуває у спільній сумісній власності кількох осіб і поділений між ними в натурі, платником податку є кожна з цих осіб за належну їй частку.

Які ставки та пільги будуть застосовувати контролюючі органи при нарахуванні ФО податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, за 2015 рік?

Законом України від 24 грудня 2015 року № 909-VIII «Про внесення змін до Податкового кодексу України та деяких законодавчих актів України щодо забезпечення збалансованості бюджетних надходжень у 2016 році» внесено зміни, зокрема, до ст. 266 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ), які набрали чинності з 01.01.2016.

Частиною першою ст. 58 Конституції України передбачено, що закони та інші нормативно-правові акти не мають зворотної дії в часі, крім випадків, коли вони пом'якшують або скасовують відповідальність особи.

Конституція України має найвищу юридичну силу. Закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі Конституції України і повинні їй відповідати.

Відповідно до ст. 266 ПКУ, що діяла з 01.01.2015 до 31.12.2015 включно, податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки для фізичних осіб у 2016 році, за звітний 2015 рік, буде нараховуватись контролюючими органами за місцем їх податкової адреси (місцем реєстрації) виходячи із сумарної загальної площі об'єктів житлової нерухомості, у т.ч. їх частки за ставками, встановленими рішенням сільської, селищної або міської ради на 2015 рік. При цьому розмір, встановлених ставок не може перевищувати 2 відс. розміру мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року, за 1 кв. метр бази оподаткування.

Що стосується об'єкта/об'єктів нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних осіб, обчислення суми податку здійснюватиметься контролюючим органом за місцем податкової адреси (місцем реєстрації) власника такої нерухомості виходячи із загальної площі кожного об'єкта нежитлової нерухомості та відповідної ставки податку. При цьому ставки податку для об'єктів нежитлової нерухомості у 2015 році не можуть перевищувати 1 відс. мінімальної заробітної плати, встановленої законом на 1 січня звітного (податкового) року за 1 кв. метр для об'єктів нежитлової нерухомості (п. 33 підрозд. 10 розд. XX «Перехідні положення» ПКУ).

Пільги із сплати податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки.

База оподаткування об'єкта/об'єктів житлової нерухомості, в т.ч. їх часток, що перебувають у власності платника податку, зменшується:

- а) для квартири/квартир незалежно від їх кількості – на 60 кв. метрів;
- б) для житлового будинку/будинків незалежно від їх кількості – на 120 кв. метрів;
- в) для різних типів об'єктів житлової нерухомості, в тому числі їх часток (у разі одночасного перебування у власності платника податку квартири/квартир та житлового будинку/будинків, у тому числі їх часток), – на 180 кв. метрів.

Таке зменшення надається один раз за кожний базовий податковий (звітний) період (рік).

Сільські, селищні, міські ради можуть збільшувати граничну межу житлової нерухомості, на яку зменшується база оподаткування. Сільські, селищні, міські ради встановлюють пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності фізичних або юридичних осіб, релігійних організацій України, статути (положення) яких зареєстровані у встановленому законом порядку, та використовуються для забезпечення діяльності, передбаченої такими статутами (положеннями). Пільги з податку, що сплачується на відповідній території, з об'єктів житлової нерухомості для фізичних осіб визначаються виходячи з їх майнового стану та рівня доходів.

Пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів нежитлової нерухомості, встановлюються в залежності від майна, яке є об'єктом оподаткування.

Варто зазначити, що пільги з податку, що сплачується на відповідній території з об'єктів житлової нерухомості, для фізичних осіб не надаються на:

об'єкт/об'єкти оподаткування, якщо площа такого/таких об'єкта/об'єктів перевищує п'ятикратний розмір неоподаткованої площі, затвердженої рішенням органів місцевого самоврядування;

об'єкти оподаткування, що використовуються їх власниками з метою одержання доходів (здаються в оренду, лізинг, позичку, використовуються у підприємницькій діяльності).

Органи місцевого самоврядування до 1 лютого поточного року подають до відповідного контролюючого органу за місцезнаходженням об'єкта житлової нерухомості відомості стосовно наданих ними пільг.

До якого контролюючого органу необхідно звертатись ФО власнику декількох об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, розміщених в різних населених пунктах, для проведення звірки даних ?

Відповідно до п.п. 266.7.3 п. 266.7 ст. 266 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями платники податку на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, мають право звернутися з письмовою заявою до контролюючого органу за місцем проживання (реєстрації) для проведення звірки даних щодо:

об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності платника податку;

розміру загальної площі об'єктів житлової та/або нежитлової нерухомості, що перебувають у власності платника податку;

права на користування пільгою із сплати податку;

розміру ставки податку;

нарахованої суми податку.

У разі виявлення розбіжностей між даними контролюючих органів та даними, підтвердженими платником податку на підставі оригіналів відповідних документів, зокрема документів на право власності, контролюючий орган за місцем проживання (реєстрації) платника податку проводить перерахунок суми податку і надсилає (вручає) йому нове податкове повідомлення-рішення. Попереднє податкове повідомлення-рішення вважається скасованим (відкликаним).

Які СГ належать до сільськогосподарських товаровиробників з метою визначення об'єкта оподаткування податком на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки?

Відповідно до п.п. «ж» п.п. 266.2.2 п. 266.2 ст. 266 Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) будівлі, споруди сільськогосподарських товаровиробників, призначені для використання безпосередньо у сільськогосподарській діяльності, не є об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки:

Згідно з п.п. 14.1.235 п. 14.1 ст. 14 ПКУ сільськогосподарський товаровиробник – це юридична особа незалежно від організаційно-правової форми, яка займається виробництвом сільськогосподарської продукції та/або розведенням, вирощуванням та виловом риби у внутрішніх водоймах (озерах, ставках та водосховищах) та її переробкою на власних чи орендованих потужностях, у тому числі власновиробленої сировини на давальницьких умовах, та здійснює операції з її постачання.

Які об'єкти нерухомості з метою застосування норм п.п. 266.2.2 п. 266.2 ст. 266 Податкового кодексу України відносяться до будівель, споруд сільськогосподарських товаровиробників, призначених для використання безпосередньо у сільськогосподарській діяльності?

З метою застосування норм п.п. 266.2.2 п. 266.2 ст. 266 ПКУ до будівель, споруд сільськогосподарських товаровиробників, призначених для використання безпосередньо у сільськогосподарській діяльності відносяться об'єкти нерухомості, які відповідно до Державного класифікатора будівель та споруд ДК 018-2000 належать до класу 1271 «Будівлі сільськогосподарського призначення, лісівництва та рибного господарства» (підкласи 1271.1-1271.9).

Чи підлягає оподаткуванню податком на нерухоме майно відмінне від земельної ділянки об'єкт нежитлової нерухомості, який знищений (в т.ч. в зоні АТО)?

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки, для об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі їх часток, які перебувають у власності фізичних осіб, обчислюється контролюючим органом на підставі даних Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, а для об'єктів житлової та нежитлової нерухомості, в тому числі їх часток, що перебувають у власності юридичних осіб, обчислюється такими особами самостійно виходячи з загальної площі кожного окремого об'єкта оподаткування на підставі документів, що підтверджують право власності на такий об'єкт.

На підставі яких документів визначається належність будівлі до класу 1251 « Будівлі промислові»?

Визначення належності будівлі до того чи іншого класу будівель проводиться на підставі документів, що підтверджують їх право власності з врахуванням класифікаційних ознак та функціонального призначення такого об'єкта нерухомості згідно з Державним класифікатором будівель та споруд ДК 018-2000.

Які об'єкти нерухомості не є об'єктами оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки?

Відповідно до п.п. 266.2.2 п. 266.2 ст. 266 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI із змінами та доповненнями не є об'єктом оподаткування податком на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки:

а) об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, які перебувають у власності органів державної влади, органів місцевого самоврядування, а також організацій, створених ними в установленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідного державного бюджету чи місцевого бюджету і є неприбутковими (їх спільній власності);

б) об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, які розташовані в зонах відчуження та безумовного (обов'язкового) відселення, визначені законом, в тому числі їх частки;

в) будівлі дитячих будинків сімейного типу;

г) гуртожитки;

г) житлова нерухомість непридатна для проживання, в тому числі у зв'язку з аварійним станом, визнана такою згідно з рішенням сільської, селищної, міської ради або ради об'єднаної територіальної громади, що

створена згідно із законом та перспективним планом формування територій громад;

д) об'єкти житлової нерухомості, в тому числі їх частки, що належать дітям-сиротам, дітям, позбавленим батьківського піклування, та особам з їх числа, визнаним такими відповідно до закону, дітям-інвалідам, які виховуються самотніми матеріями (батьками), але не більше одного такого об'єкта на дитину;

е) об'єкти нежитлової нерухомості, які використовуються суб'єктами господарювання малого та середнього бізнесу, що провадять свою діяльність в малих архітектурних формах та на ринках;

є) будівлі промисловості, зокрема виробничі корпуси, цехи, складські приміщення промислових підприємств;

ж) будівлі, споруди сільськогосподарських товаровиробників, призначені для використання безпосередньо у сільськогосподарській діяльності;

з) об'єкти житлової та нежитлової нерухомості, які перебувають у власності громадських організацій інвалідів та їх підприємств;

и) об'єкти нерухомості, що перебувають у власності релігійних організацій, статuti (положення) яких зареєстровано у встановленому законом порядку, та використовуються виключно для забезпечення їхньої статутної діяльності, включаючи ті, в яких здійснюють діяльність засновані такими релігійними організаціями добродійні заклади (притулки, інтернати, лікарні тощо), крім об'єктів нерухомості, в яких здійснюється виробнича та/або господарська діяльність;

і) будівлі дошкільних та загальноосвітніх навчальних закладів незалежно від форми власності та джерел фінансування, що використовуються для надання освітніх послуг.

Земельний податок

При поданні заяви платником податку для проведення звірки даних податкової повідомлення-рішення з плати за землю можуть бути скасовані

Податкові повідомлення-рішення з плати за землю можуть бути скасовані (відкликані) на підставі заяви платника податку, поданої до контролюючого органу за місцем знаходження земельної ділянки для проведення звірки даних щодо:

- розміру площі земельної ділянки, що перебуває у власності та/або користуванні платника податку;
- права на користування пільгою із сплати податку;
- розміру ставки податку;
- нарахованої суми податку.

У разі виявлення розбіжностей між даними контролюючих органів та даними, підтвердженими платником податку на підставі оригіналів відповідних документів, зокрема документів на право власності, користування пільгою, контролюючий орган за місцем знаходження земельної ділянки проводить протягом 10 робочих днів перерахунок суми податку і надсилає (вручає) йому нове податкове повідомлення-рішення. Попереднє податкове повідомлення-рішення вважається скасованим (відкликаним).

З цим та іншими роз'ясненнями можна ознайомитися у [Загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі ДФС України](#) (дане роз'яснення у категорії 112.07).

ВРУ зареєстровано законопроект про внесення змін до оподаткування у сфері земельних відносин і сільського господарства

У Верховній Раді України (далі – ВРУ) було зареєстровано законопроект «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення системи оподаткування у сфері земельних відносин і сільського господарства» за №5225 (далі – Законопроект №5225), який 05.10.2016 направлено на розгляд комітетів ВРУ.

Як зазначається у пояснювальній записці до Законопроекту №5225, пропонується внести зміни до Податкового кодексу України, якими запровадити мінімальне податкове соціальне зобов'язання (далі – МПСЗ), об'єктом оподаткування яким стануть сільськогосподарські угіддя, а його ставка становитиме 1% нормативної грошової оцінки земель (далі – НГО) гектара сільськогосподарських угідь.

Платниками МПСЗ будуть фізичні та юридичні особи – власники земельних ділянок, земельних часток (паїв), а у випадку, якщо земельна ділянка або земельна частка (пай) надається в оренду – землекористувачі (орендарі).

При цьому за концепцією цього Законопроекту платник – фізична особа сплачуватиме до бюджету позитивну різницю між розміром податкових зобов'язань з МПСЗ і загальною сумою сплаченого за звітний (податковий) рік податку на доходи фізичних осіб (далі – ПДФО) на доходи, отримані від реалізації сільськогосподарської продукції.

Також при обчисленні податкового зобов'язання з МПСЗ фізичної особи з обрахунку виключається мінімальна земельна площа розміром в 1 га. Це дозволить уникнути оподаткування 73% сільських домогосподарств.

У свою чергу, платник – юридична особа сплачуватиме до бюджету позитивну різницю між розміром податкових зобов'язань з МПСЗ та загальною сумою ПДФО, утриманого та сплаченого юридичною особою, як податковим агентом, з доходів фізичних осіб від надання земельної ділянки або частки (паю) в оренду та заробітної плати своїх працівників, а також єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, нарахованого та сплаченого на фонд заробітної плати юридичної особи.

Водночас проектом пропонується встановлення мінімальних ставок земельного податку на рівні 0,6% НГО, при цьому дозволивши юридичним особам, що є платниками податку на прибуток підприємств на загальних підставах, зменшувати свої зобов'язання зі сплати податку на прибуток підприємств на суму сплаченого земельного податку, а фізичним особам – зменшувати свої зобов'язання зі сплати ПДФО з доходів від продажу сільськогосподарської продукції на суму сплаченого земельного податку.

Проблему виробників сільськогосподарської продукції у проекті пропонується вирішити шляхом запровадження окремої ставки єдиного податку для сільськогосподарських угідь, що перебувають в умовах закритого ґрунту, незалежно від суб'єкта, який використовує такі угіддя та структури його доходу.

Також запропонованими змінами до Податкового кодексу України передбачено збереження спеціального режиму оподаткування для тваринництва, овочівництва, виноградарства, садівництва, а також виробництва цукрового буряку на постійній основі.

Законопроект №5225, пояснювальна записка та порівняльна таблиця до Закону України «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо удосконалення системи оподаткування у сфері земельних відносин і сільського господарства» розміщені на офіційному веб-порталі ВРУ за посиланням:

http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=60181

Хто є платником земельного податку за земельні ділянки, що знаходяться у власності малолітніх та неповнолітніх дітей?

Земельний податок за земельні ділянки, що знаходяться у власності малолітніх та неповнолітніх дітей, нараховується на загальних підставах, і сплачується батьками, опікунами або самими малолітніми та неповнолітніми дітьми за допомогою батьків чи піклувальників.

Чи є платником плати за землю ФОП, яка має тимчасову споруду (кіоск, палатку тощо)?

Якщо фізична особа — підприємець має паспорт прив'язки тимчасової споруди, то він повинен мати і правостановлюючі документи на земельну ділянку (свідоцтво про право власності або користування чи договір оренди земельної ділянки) по яких розраховується плата за землю.

Чи є платниками земельного податку ФО, які не оформили відповідно до законодавства право власності або користування землею, в тому числі якщо вони є власниками будівель (споруд) або їх частин, що розташовані на таких земельних ділянках?

Фізичні особи, які не оформили відповідно до законодавства право власності або право користування землею, проте набули це право відповідно до рішення органів виконавчої влади або органів місцевого самоврядування або відповідно до цивільно-правових угод повинні сплачувати земельний податок згідно з даними державного земельного кадастру на загальних підставах

Чи є платником земельного податку ФОП - платник ЄП, за земельну ділянку, яка надана в установленому порядку ФО (право власності оформлено на ФО) для здійснення господарської діяльності і така земельна ділянка використовується ФОП – платником ЄП за призначенням?

Якщо право власності на земельну ділянку оформлене на фізичну особу, яка зареєстрована фізичною особою – підприємцем - платником єдиного податку, і земельна ділянка використовується нею для провадження господарської діяльності (магазин, СТО тощо), то така фізична особа - підприємець - платник єдиного податку звільняється від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з земельного податку (з врахуванням п.п. 291.5.3 п. 291.5 ст. 291 Податкового кодексу України).

Якщо земельна ділянка, на якій розташовані будівлі (споруди), їх частини або нежилі приміщення у багатоквартирних жилих будинках, що знаходяться у власності фізичної особи (фізичної особи – підприємця) та використовуються для провадження господарської діяльності, надавалась їй в установленому чинним законодавством порядку, то за таку земельну ділянку фізична особа – підприємець - платник єдиного податку теж звільняється від обов'язку нарахування, сплати та подання податкової звітності з податку у разі надання в оренду будівлі, споруди (їх частини), нежилового приміщення (його частини) у багатоквартирному жиллому будинку.

При досягненні пенсійного віку фізичні особи мають право на пільгу зі сплати земельного податку

Відповідно до п. 281.1 ст. 281 Податкового кодексу України (далі – ПКУ) від сплати земельного податку звільняються: інваліди першої і другої групи; пенсіонери (за віком); ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; фізичні особи, визнані законом особами, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи.

Згідно з п. 281.2 ст. 281 ПКУ звільнення від сплати податку за земельні ділянки, передбачене для відповідної категорій фізичних осіб п. 281.1 ст. 281 ПКУ, поширюється на одну земельну ділянку за кожним видом використання у межах граничних норм, а саме:

- для ведення особистого селянського господарства – у розмірі не більш як 2 гектари;
- для будівництва та обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибна ділянка): у селгах – не більш як 0,25 гектара, в селищах – не більш як 0,15 гектара, в містах – не більш як 0,10 гектара;
- для індивідуального дачного будівництва – не більш як 0,10 гектара;
- для будівництва індивідуальних гаражів – не більш як 0,01 гектара;
- для ведення садівництва – не більш як 0,12 гектара.

Але, до переліку видів земельних ділянок, щодо яких фізичні особи мають право на пільги зі сплати земельного податку, не включено земельні ділянки, що утворилися за рахунок переданих за рішенням відповідної ради земельних часток (паїв).

Отже, фізичні особи, які вийшли на пенсію не за віком (за вислугу років, по інвалідності, у разі втрати годувальника, тощо) після досягнення ними пенсійного віку, мають право на пільгу щодо сплати земельного податку за земельні ділянки, що належать їм на правах приватної власності (за винятком земельних паїв). При цьому фізична особа для отримання пільги щодо сплати земельного податку має подати до контролюючого органу за місцезнаходженням земельної ділянки заяву довільної форми про надання пільги та документи, що посвідчують її право на пільгу (пенсійне посвідчення (за віком)).

Сплата земельного податку громадянами

Відповідно до Податкового кодексу нарахування фізичним особам сум земельного податку проводиться органами фіскальної служби, які видають платникам до 1 липня поточного року податкове повідомлення-рішення про внесення податку. Сплачується такий податок фізичними особами протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення, тобто до 29 серпня включно. Нагадуємо, що фізичні особи - платники податків повинні сплачувати податки і збори через установи банків та поштові відділення.

Зокрема, фізичними особами у сільській та селищній місцевості земельний податок може сплачуватися через каси сільських (селищних) рад або рад об'єднаних територіальних громад, що створені згідно із законом та перспективним планом формування територій громад, за квитанцією про приймання податкових платежів.

Від сплати податку звільняються: - інваліди першої і другої групи; - фізичні особи, які виховують трьох і більше дітей віком до 18 років; - пенсіонери (за віком); ветерани війни та особи, на яких поширюється дія Закону України "Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту"; - фізичні особи, визнані законом особами, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. Звільнення від сплати податку за земельні ділянки, передбачене для зазначених категорії фізичних осіб, поширюється на одну земельну ділянку за кожним видом використання у межах граничних норм, передбачених у ст.281 ПКУ.

Податок на доходи фізичних осіб та військовий збір

Доплати, надбавки, премії підлягають оподаткуванню ПДФО у тому місяці, в якому здійснені нарахування

Доплати, надбавки і премії, які нараховуються платнику податку у зв'язку з відносинами трудового найму, включаються до складу заробітної плати платника податку і підлягають оподаткуванню у тому місяці, в якому здійснені нарахування.

Відповідно до пп.14.1.48 п.14.1 ст.14 Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами і доповненнями (далі – ПКУ) заробітна плата для цілей розділу IV ПКУ - основна та додаткова заробітна плата, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, які виплачуються (надаються) платнику податку у зв'язку з відносинами трудового найму згідно із законом.

Згідно із п.2.2 р.2 Інструкції зі статистики заробітної плати, затвердженої наказом Державного комітету статистики України від 13.01.04 №5 (далі – Інструкція), до фонду додаткової заробітної плати відносяться доплати, надбавки, гарантійні і компенсаційні виплати, передбачені чинним законодавством, премії, пов'язані з виконанням виробничих завдань і функцій.

До інших заохочувальних та компенсаційних виплат включаються винагороди та премії, які мають одноразовий характер, компенсаційні та інші грошові й матеріальні виплати, які не передбачені актами чинного законодавства або які провадяться понад встановлені зазначеними актами норми (п.2.3 р.2 Інструкції).

Заробітна плата, згідно пп.«є» пп.14.1.54 п.14.1 ст.14 ПКУ, відноситься до доходів з джерелом їх походження з України і є об'єктом оподаткування відповідно до пп.163.1.2 п.163.1 ст.163 ПКУ.

Податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку, визначену в ст.167 ПКУ (пп.168.1.1 п.168.1 ст.168 ПКУ).

Якщо нарахування фонду оплати праці здійснюються за попередній період, зокрема у зв'язку з уточненням кількості відпрацьованого часу, виявленням помилок, вони відображаються у фонді оплати праці того місяця, у якому були здійснені нарахування (пп.1.6.2.п.1.6 р.1 Інструкції).

Довідково: Загальнодоступний інформаційно – довідковий ресурс (категорія 103.02).

Вартість турів відпочинку організованих та оплачених профспілками, без придбання путівок – є об'єктом оподаткування ПДФО

Оподаткування доходів фізичних осіб регламентується розд. IV Податкового кодексу України (далі – ПКУ), згідно з п.п. 165.1.35 п. 165.1 ст. 165 якого до складу загального місячного (річного) оподатковуваного доходу не включаються вартість путівок на відпочинок, оздоровлення та лікування, у тому числі на реабілітацію інвалідів, на території України платника податку та/або його дітей віком до 18 років, які надаються йому безоплатно або із знижкою (у розмірі такої знижки) професійною спілкою, до якої зараховуються профспілкові внески платника податку – члена такої професійної спілки, створеної відповідно до законодавства України, або за рахунок коштів відповідного фонду загальнообов'язкового державного соціального страхування.

Тобто, положення зазначеного пункту поширюються на платників податків, які отримують виключно путівки від професійної спілки.

Водночас, п.п. «е» п.п. 164.2.17 п. 164.2 ст. 164 ПКУ передбачено, що до загального місячного оподатковуваного доходу платника податку включається дохід, отриманий платником податку як додаткове благо (крім випадків, передбачених ст. 165 ПКУ) у вигляді вартості безоплатно отриманих товарів (робіт, послуг), визначеної за правилами звичайної ціни, а також суми знижки звичайної ціни (вартості) товарів (робіт, послуг), індивідуально призначеної для такого платника податку, крім сум, зазначених у п.п. 165.1.53 п. 165.1 ст. 165 ПКУ.

Податковий агент, який нараховує (виплачує, надає) оподатковуваний дохід на користь платника податку, зобов'язаний утримувати податок із суми такого доходу за його рахунок, використовуючи ставку податку 18 відс., визначену ст. 167 ПКУ (п.п. 168.1.1 п. 168.1 ст. 168 ПКУ).

Враховуючи викладене, вартість турів вихідного дня та літнього відпочинку, що організовуються та оплачуються за рахунок коштів професійної спілки для її членів (членів їх сімей) без придбання путівок, включається до їх загального місячного (річного) оподатковуваного доходу як додаткове благо та оподатковується ПДФО на загальних підставах.

Дохід, отриманий від зданого металобрухту чорних металів, оподатковується ПДФО і військовим збором

Що стосується податку на доходи фізичних осіб, то відповідно до підпункту 165.1.25 пункту 165.1 статті 165 Податкового кодексу встановлено, що до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу не включається сума доходу, отримана платником податку за здані (продані) ним вторинну сировину, побутові відходи, брухт кольорових металів, включаючи використані акумулятори електричні свинцево-кислотні, залишки та брухт електричних акумуляторів із вмістом свинцю та брухт дорогоцінних металів, проданий Національному банку України.

Також відповідно до підпункту 1.7 пункту 16¹ підрозділу 10 розділу XX Кодексу цей вид доходів оподатковуються військовим збором. Ставка збору становить 1,5 відсотків об'єкта оподаткування.

У податковому розрахунку за ф. 1ДФ заробітна плата померлого працівника відображається за «101» ознакою доходу

Згідно із Довідником ознак доходів, наведених у додатку до Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 13.01.2015 № 4, сума заробітної плати, яка не була одержана померлим працівником, та виплачується податковим агентом членам його сім'ї, відображається у податковому розрахунку за ф.1ДФ під ознакою доходу «101» із зазначенням ідентифікаційного номера такого померлого працівника.

Особливості спадкування деяких видів прав та обов'язків визначено у главі 84 ЦКУ. Так, відповідно до ст. 1227 ЦКУ суми заробітної плати, пенсії, стипендії, аліментів, допомоги у зв'язку з тимчасовою непрацездатністю, відшкодувань у зв'язку з каліцтвом або іншим ушкодженням здоров'я, інших соціальних виплат, які належали спадкодавцеві, але не були ним одержані за життя, передаються членам його сім'ї, а у разі їх відсутності – входять до складу спадщини.

Норми, що передбачають виплату заробітної плати померлого працівника членам його сім'ї, викладені й у розпорядженні Ради Міністрів Української РСР від 22.11.1984 № 620-р «Щодо видачі заробітної плати, не одержаної до дня смерті робітника чи службовця» та в постанові Ради Міністрів СРСР від 19.11.1984 № 1153 «Про порядок видачі заробітної плати, яка не була отримана до дня смерті робітника чи службовця».

Для прийняття спадщини встановлюється строк у шість місяців, який починається з часу відкриття спадщини (ст.1270 ЦКУ).

При цьому, отримання заробітної плати у вигляді спадщини, яка виплачується спадкоємцям нотаріусом відображається ним у податковому розрахунку за ф. 1ДФ під ознаками доходів «113», «114» або «115» в залежності від ступеня споріднення.

За наявності довідки за формою N ЗДФ, при закупівлі сільськогосподарської продукції у фізичної особи, податок на доходи з фізичних осіб не утримується

Відповідно до п.п. 165.1.24 п. 165 Податкового кодексу України, до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу фізичної особи не включаються доходи, отримані від продажу власної сільськогосподарської продукції, що вирощена, відгодована, виловлена, зібрана, виготовлена, вироблена,

оброблена та/або перероблена безпосередньо фізичною особою на земельних ділянках, наданих їй у розмірах, встановлених Земельним кодексом України для ведення:

- садівництва та/або для будівництва і обслуговування житлового будинку, господарських будівель і споруд (присадибні ділянки) та/або для індивідуального дачного будівництва. При цьому якщо власник сільськогосподарської продукції має ще земельні частки (паї), виділені в натурі (на місцевості), але не використовує їх (здає в оренду або обслуговує), отримані ним доходи від продажу сільськогосподарської продукції не включаються до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу;

- особистого селянського господарства та/або земельні частки (паї), виділені в натурі (на місцевості), сукупний розмір яких не перевищує 2 гектари. При цьому розмір земельних ділянок, зазначених в абзаці другому цього підпункту, а також розмір виділених в натурі (на місцевості) земельних часток (паїв), які не використовуються (здаються в оренду, обслуговуються), не враховуються.

При продажу сільськогосподарської продукції (крім продукції тваринництва) її власник має подавати податковому агенту копію Довідки про наявність у нього земельних ділянок за формою N ЗДФ, порядок видачі якої затверджено наказом Міністерства доходів і зборів України від 17.01.2014 N 32.

Отже, надання фізичною особою - продавцем податковому агенту (покупцю) копії Довідки є підставою для невключення доходів, отриманих від продажу власної сільськогосподарської продукції, до загального місячного (річного) оподатковуваного доходу такого платника.

Порядок сплати ПДФО при продажу фізичними особами рухомого майна

Порядок утримання та сплати ПДФО з доходів фізичних осіб, отриманих в результаті продажу або обміну рухомого майна визначено в Податковому кодексі України(ст. 173).

Згідно ст. 174.1 ПКУ, об'єктами рухомого майна є:

твори мистецтва та антикваріат;

всі види транспортних засобів;

дорогоцінні метали і камені, а також вироби, виготовлені з їх використанням;

інші види рухомого майна.

Об'єктом оподаткування є сума доходу, який фізична особа отримала внаслідок продажу (обміну) свого рухомого майна (за винятком легкового автотранспорту, мопедів і мотоциклів), визначена з ціни договору купівлі-продажу (міни), але не менше ніж оціночна вартість такого об'єкта нерухомості(ПКУ ст. 173.1).

Що стосується доходів, отриманих в результаті продажу (обміну) легкового автотранспорту (автомобілів, мопедів і мотоциклів), то вони також визначаються виходячи з ціни договору, але не менше середньоринкової або оціночної вартості транспортного засобу.

Порядок розрахунку середньоринкової вартості встановлений Постановою КМУ №403 від 10.04.2013р. Середньоринкова вартість легкового автотранспорту визначається поквартально, на підставі аналізу даних (марка і модель транспортного засобу, пробіг і рік випуску тощо), яка оприлюднюється на офіційному сайті Мінекономрозвитку, доступ до якого є вільним для всіх бажаючих. Дані оновлюються до 10-го числа наступного після звітного кварталу місяця.

Якщо власника транспортного засобу ціна, зазначена на сайті Мінекономрозвитку не влаштовує, він може скористатися послугами оцінювача, який виконає оцінку відповідно до встановлених правил.

З метою оподаткування доходу від продажу рухомого майна платників податків, які є резидентами України, встановлена ставка податку на рівні 5% (ПКУ, ст. 167.2). Але, якщо платник податку протягом календарного року отримав дохід від продажу (обміну) лише однієї одиниці легкового автотранспорту, то такий дохід не є об'єктом оподаткування. При цьому такий платник податку (при оформленні договору купівлі-продажу) зобов'язаний вказати кількість продажів автотранспортних засобів безпосередньо в договорі купівлі-продажу чи в окремій заяві.

Якщо фізична особа виступає в ролі продавця рухомого майна, то зобов'язання з утримання та сплати ПДФО до бюджету покладаються на:

платника податків (фізична особа-продавець) який самостійно сплачує податок до бюджету (в разі якщо покупець фізична особа) та відповідно подати декларацію до органу ДФС за місцем реєстрації;

юридичних або фізичних осіб-підприємців, покупців такого майна (ПКУ, ст. 173.3), та відобразити у звіті за формою 1-ДФ.

Чи буде соціальна пільга при неповному робочому дні

Відповідно до п. 169.1 ст. 169 Податкового кодексу України платник податку має право на зменшення суми загального місячного оподатковуваного доходу, отриманого від одного роботодавця у вигляді заробітної плати (інших прирівняних до неї відповідно до законодавства виплат, компенсацій та винагород), якщо його розмір не перевищує суми, що дорівнює розміру місячного прожиткового мінімуму, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженого на 1,4 та округленого до найближчих 10 гривень.

Нагадаємо, що у 2016 році розмір заробітної плати, що дає право на податкову соціальну пільгу, становить – 1930 грн. (прожитковий мінімум на працездатну особу у розмірі 1378 грн. x 1,4), у 2014, 2015 роках – 1710 грн. (1218 грн. x 1,4).

Тобто фізична особа, яка працює неповний робочий день, має право на податкову соціальну пільгу за умови якщо розмір її заробітної плати не перевищує граничного розміру для отримання податкової соціальної пільги.

Допомогу фізособам з території АТО не включають до оподатковуваного доходу

Фахівці ДФС роз'яснили, що до оподаткованого доходу не включають благодійну допомогу у будь-якій сумі (вартості), виплачену (надану) благодійником — юридичною особою на користь фізичних осіб, які мешкають (мешкали) на території населених пунктів, де проводиться (проводилася) антитерористична операція (АТО), або вимушено залишили у зв'язку з цим такі населені пункти.

Така допомога має використовуватись для оплати (компенсації) вартості лікарських засобів, виробів медичного призначення, засобів реабілітації. При цьому контроль за цільовим використанням коштів здійснює благодійник — юридична особа.

Набувач благодійної допомоги має підтвердити статус переселенця або те, що він проживає на території населених пунктів, де проводиться (проводилася) АТО.

Благодійник — юридична особа зазначає відомості про надану благодійну допомогу у податковому розрахунку за формою № 1ДФ з ознакою доходу «169».

Лист ГУ ДФС у м. Києві від 16.09.2016 р. № 20506/10/26-15-13-01-12

Що є базою оподаткування ПДФО для доходів, які отримані платником податку в іноземній валюті?

Базою оподаткування податком на доходи фізичних осіб для доходів, які отримані платником податку в іноземній валюті, є ці доходи, що перераховані у гривню за валютним курсом Національного банку України, який діяв на момент нарахування (отримання) таких доходів.

Чи підлягає оподаткуванню ПДФО сума сплачена СГ за навчання ФО - найманого працівника одним платежем в поточному році за весь період навчання, який складається з декількох років?

Законодавством не встановлено обмежень щодо терміну, за який роботодавець має право здійснити оплату за навчання найманого працівника.

Якщо суб'єкт господарювання сплатив за навчання фізичної особи - найманого працівника однією сумою в поточному році за весь період навчання, який складається з декількох років, така сума, з урахуванням розміру, визначеного пп.169.4.1 п.169.4 ст.169 Податкового кодексу України, оподаткуванню не підлягає.

При цьому, якщо працівник припиняє трудові відносини з роботодавцем протягом періоду такого навчання або трьох років після закінчення вищого та/або професійно-технічного навчального закладу, то сума, сплачена як компенсація вартості навчання, прирівнюється до додаткового блага, наданого такому працівнику протягом року, на який припадає таке припинення трудових відносин, та підлягає оподаткуванню у загальному порядку.

Інше

Чи має право неприбуткова установа заключати цивільно-правові угоди з своїми засновниками або працівниками

Про це йдеться в листі ДФС України від 03.10.2016 р. № 21415/6/99-99-15-02-02-15. Зокрема, в першу чергу слід звернути увагу на визначення статусу «неприбутковості». Відповідно до пп.133.4.1 Податкового кодексу України неприбутковим підприємство, установа чи організація буде вважатися лише за умови одночасної відповідності наступним вимогам:

утворена та зареєстрована в порядку, визначеному законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації;

установчі документи якої містять заборону розподілу отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів такої організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб;

установчі документи якої передбачають передачу активів одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зарахування до доходу бюджету у разі припинення юридичної особи (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення);

внесена контролюючим органом до Реєстру неприбуткових установ та організацій.

Окрім того, обов'язковою умовою для неприбуткових організацій є використання своїх доходів (прибутків) виключно для фінансування видатків на своє утримання, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених установчими документами (пп. 133.4.2 ПКУ).

Тобто, доходи (прибутки), отримані неприбутковою організацією від будь якої діяльності, мають використовуватись виключно на реалізацію своєї статутної діяльності без розподілу таких доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів такої організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб.

Отже виплати, спрямовані неприбутковою організацією на оплату праці засновникам (учасникам), працівникам, членам такої організації (у т. ч. оплата лікарняних) інші виплати, що входять до витрат на оплату праці, а також компенсаційні витрати на відрядження, підвищення кваліфікації за профільним напрямком вважаються витратами в межах статутної діяльності.

Будь-яка виплата доходу (прибутків) засновнику (учаснику), працівнику або члену неприбуткової організації на підставі цивільно-правового договору вважається використанням доходу такої неприбуткової організації для вигоди такого учасника, тобто не за цільовим призначенням.

Додамо, відповідно пп. 133.4.3 Кодексу у разі здійснення розподілу доходу серед засновників (учасників), членів такої організації, працівників, членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб, неприбутковій організації зобов'язані подати у термін, визначений для місячного податкового (звітного) періоду, звіт про

використання доходів (прибутків) неприбуткової організації за період з початку року по останній день місяця, в якому вчинено таке порушення, та зазначити суму самостійно нарахованого податкового зобов'язання з податку на прибуток, яке розраховується, виходячи із суми операції нецільового використання коштів. Така неприбуткова організація підлягає виключенню контролюючим органом з Реєстру неприбуткових установ та організацій.

Термін експлуатації РРО визначається в межах семи років з моменту введення в експлуатацію

У випадку, якщо виробником (постачальником) встановлено строк служби РРО більше ніж 9 років, при визначенні строку служби РРО слід керуватися нормою щодо семирічного з моменту введення в експлуатацію. Відповідно до п. 2 Постанови КМУ від 12.05.2004р. №601 «Про затвердження Порядку технічного обслуговування та ремонту реєстратора розрахункових операцій» (із змінами та доповненнями) строк служби - строк, протягом якого виробник (постачальник) гарантує працездатність реєстратора розрахункових операцій, у тому числі комплектувальних виробів та його складових частин, збереження інформації у фіскальній пам'яті за умови дотримання користувачем вимог. Строк служби реєстраторів розрахункових операцій встановлює виробник цієї продукції.

Після закінчення строку служби апарата виробник не гарантує подальшого функціонування складових частин, а отже РРО в цілому, і не гарантує збереження інформації у фіскальній пам'яті такого апарата.

Довідково: Загальнодоступний інформаційно – довідковий ресурс (категорія 109.11).

Власникам РРО: подбайте про дотримання певних правил

Відповідно до п. 4 розд. III Порядку реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.06.2016 №547, суб'єкти господарювання, які використовують РРО для здійснення розрахункових операцій у готівковій та/або безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, зобов'язані:

- проводити розрахункові операції на повну суму покупки (надання послуги) через зареєстровані, опломбовані у встановленому порядку та переведені у фіскальний режим роботи РРО з роздрукуванням відповідних розрахункових документів, що підтверджують виконання розрахункових операцій, або у випадках, передбачених Законом, із застосуванням зареєстрованих у встановленому порядку розрахункових книжок;
- подавати до контролюючих органів інформацію, визначену пунктом 7 статті 3 Закону України від 6 липня 1995 року № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг», згідно з Порядком передачі;
- зберігати в господарській одиниці останню використану та поточну розрахункову книжку, що використовується на період виходу з ладу РРО, здійснення його ремонту або у разі тимчасового (але не більше 7 робочих днів) відключення електроенергії;
- видавати особі, яка отримує або повертає товар, отримує послугу або відмовляється від неї, розрахунковий документ встановленої форми на повну суму проведеної операції;
- у кінці робочого дня (зміни) друкувати на РРО (за виключенням автоматів з продажу товарів (послуг)) фіскальні звітні чеки у разі здійснення розрахункових операцій;
- друкувати або створювати в електронній формі на РРО (за виключенням автоматів з продажу товарів (послуг)) контрольні стрічки і забезпечувати їх зберігання протягом трьох років;
- проводити розрахункові операції через РРО з використанням режиму попереднього програмування найменування, цін товарів (послуг), обліку їх кількості та розміру (ставки) податків та зборів, встановлених чинним законодавством;
- забезпечувати відповідність сум готівкових коштів на місці проведення розрахунків сумі коштів, яка зазначена в денному звіті РРО, а у випадку використання розрахункової книжки - загальній сумі продажу за розрахунковими квитанціями, виданими з початку робочого дня;
- надавати покупцю товарів (послуг) чек, за його вимогою - накладну або інший письмовий документ, що засвідчує передання права власності на них від продавця до покупця, з метою виконання вимог Закону України «Про захист прав споживачів»;
- друкувати Х-звіти, Z-звіти та інші документи, що передбачені документацією на РРО, відповідно до законодавства;
- здійснювати підрахунок готівкових коштів на місці проведення розрахунків під час перевірки господарської одиниці на вимогу посадової особи контролюючого органу;
- зберігати на місці проведення розрахунків реєстраційне посвідчення та останню довідку про опломбування РРО або їх копії;
- у разі виявлення несправностей РРО, а також пошкодження засобів контролю протягом робочого дня, коли виявлено несправності чи пошкодження, письмово або засобами електронного зв'язку в довільній формі повідомити ЦСО, а також протягом двох робочих днів після дня виявлення несправностей чи пошкодження письмово або засобами електронного зв'язку в довільній формі повідомити про це контролюючий орган, у якому суб'єкт господарювання зареєстрований як платник податків.

Реєстр неприбуткових організацій та установ в Електронному кабінеті платника

Державна фіскальна служба України повідомляє про доопрацювання електронного сервісу Електронний кабінет платника (оновлена версія) в частині розширення функціональних можливостей режиму «Інформація з реєстрів». Зокрема, створено нову вкладку «Реєстр неприбуткових організацій та установ», що забезпечує оприлюднення та пошук даних щодо платників податків, яких включено до нового Реєстру неприбуткових установ та організацій (*інформація оприлюднюється відповідно до пункту 12 Постанови Кабінету Міністрів України від 13 липня 2016 р. №440* «Про затвердження Порядку ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій, включення неприбуткових установ та організацій до Реєстру та виключення з Реєстру»).

Також найближчим часом за допомогою електронного сервісу «Електронний кабінет платника» (оновлена версія) буде надано можливість подання реєстраційної заяви за формою 1-РН в електронному вигляді.

Звертаємо увагу, що реєстраційна заява за ф.№1-РН може бути подана засобами електронного зв'язку в електронному вигляді, якщо установчі документи неприбуткової організації оприлюдненні на порталі електронних сервісів відповідно до Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань» (*абзац п'ятий пункту 6 Постанови №440*).

Нагадуємо, що інформація з реєстрів ДФС, яка є відкритою та загальнодоступною, оприлюднюється у відкритій частині електронного сервісу «Електронний кабінет платника» в режимі реального часу. Користувачі мають можливість завантажити, зберегти та роздрукувати оприлюднену інформацію.

Ви є власником РРО – подбайте про дотримання певних правил

Відповідно до п. 4 розд. III Порядку реєстрації та застосування реєстраторів розрахункових операцій, що застосовуються для реєстрації розрахункових операцій за товари (послуги), затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 14.06.2016 №547, суб'єкти господарювання, які використовують реєстратори розрахункових операцій (далі – РРО) для здійснення розрахункових операцій у готівковій та/або безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, зобов'язані, зокрема:

- зберігати в господарській одиниці останню використану та поточну розрахункову книжку, що використовується на період виходу з ладу РРО, здійснення його ремонту або при тимчасовому (але не більше 7 робочих днів) відключенні електроенергії;
- у кінці робочого дня (зміни) друкувати на РРО (за виключенням автоматів з продажу товарів (послуг)) фіскальні звітні чеки у разі здійснення розрахункових операцій;
- забезпечувати відповідність сум готівкових коштів на місці проведення розрахунків сумі коштів, яка зазначена в денному звіті РРО, а у випадку використання розрахункової книжки - загальній сумі продажу за розрахунковими квитанціями, виданими з початку робочого дня;
- друкувати Х-звіти, Z-звіти та інші документи, що передбачені документацією на РРО, відповідно до законодавства;
- зберігати на місці проведення розрахунків реєстраційне посвідчення та останню довідку про опломбування РРО або їх копії.

За несплачений податок доведеться заплатити штраф та пеню

Відповідно до Податкового кодексу України (далі – ПКУ) або інших законів України коли контролюючий орган самостійно визначає податкове зобов'язання платника податків з причин, не пов'язаних з порушенням податкового законодавства, такий платник податків зобов'язаний сплатити нараховану суму податкового зобов'язання у строки, визначені, зокрема, в ПКУ (п.57.2 ст.57 ПКУ).

Так, згідно з п.286.5 ст.286 ПКУ нарахування фізичним особам сум земельного податку проводиться контролюючими органами, які видають платникові до 1 липня поточного року податкове повідомлення-рішення про внесення податку.

Податок фізичними особами сплачується протягом 60 днів з дня вручення податкового повідомлення-рішення (п.287.5 ст.287 ПКУ).

В аналогічному порядку здійснюється нарахування фізичним особам орендної плати за земельні ділянки державної та комунальної власності та визначаються строки її сплати (п.288.7 ст.288 ПКУ).

Платник податків несе відповідальність за своєчасне та повне погашення нарахованого узгодженого грошового зобов'язання і має право оскаржити зазначену суму в порядку, встановленому ПКУ.

Відповідно до ст.126 ПКУ, якщо платник податків не сплачує узгоджену суму грошового зобов'язання протягом строків, визначених ПКУ, такий платник податків притягується до відповідальності у вигляді штрафу у таких розмірах:

- при затримці до 30 календарних днів включно, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання у розмірі 10 відсотків погашеної суми податкового боргу;
- при затримці більше 30 календарних днів, наступних за останнім днем строку сплати суми грошового зобов'язання у розмірі 20 відсотків погашеної суми податкового боргу.

Згідно із п.п. 129.1.1 п. 129.1 ст. 129 ПКУ після закінчення встановлених ПКУ строків погашення узгодженого грошового зобов'язання на суму податкового боргу нараховується пеня.

При цьому, податковий борг - сума узгодженого грошового зобов'язання (з урахуванням штрафних санкцій за їх наявності), але не сплаченого платником податків у встановлений ПКУ строк, а також пеня, нарахована на суму такого грошового зобов'язання.

Отже, оскільки фізичні особи (громадяни) несуть відповідальність за своєчасне та повне погашення нарахованого узгодженого грошового зобов'язання з плати за землю, то якщо вони протягом 60 днів з дня

вручення податкового повідомлення-рішення не сплачують узгоджену суму грошового зобов'язання, такі платники податків притягуються до відповідальності у вигляді вищезазначених штрафів та пені.

Заповнення деяких граф податкової декларації екологічного податку

Податкова декларація екологічного податку (далі – Податкова декларація) затверджена наказом Міністерства фінансів України від 17.08.2015 №715.

Невід'ємною частиною Податкової декларації є додатки (розрахунки). Відповідний тип додатка забезпечує обчислення податкового зобов'язання за відповідним видом об'єкта оподаткування - викиди в атмосферне повітря, скиди у водні об'єкти та інші. За відсутності у платника відповідного виду об'єкта оподаткування тип додатка, у якому обчислюється податкове зобов'язання для такого об'єкта оподаткування, до Податкової декларації не додається.

У графі «Порядковий №» Податкової декларації зазначається номер Податкової декларації арабськими цифрами, починаючи з 1 (одиниці) послідовно в порядку зростання кількості поданих з початку року Податкових декларацій.

У графі «Порядковий № Податкової декларації» додатків (розрахунків) до Податкової декларації зазначається номер Податкової декларації, до якої додаються такі додатки (розрахунки).

У графі «Розрахунок №» додатків до Податкової декларації арабськими цифрами зазначається порядковий номер розрахунку, починаючи з 1 (одиниці) послідовно в порядку зростання.

Порядковий номер кожної наступної Податкової декларації (звітної, звітної нової, уточнюючої), поданої платником екологічного податку протягом календарного року до контролюючого органу, починаючи з «1» збільшується послідовно у порядку зростання. При цьому нумерація Розрахунків (додатків до Податкової декларації) здійснюється у порядку зростання кількості додатків до Податкової декларації починаючи з 1 (одиниці).

Перенесення строку перевірки у разі втрати документів

У разі неможливості проведення перевірки платника податків у зв'язку із втратою документів, строк проведення такої перевірки переноситься до дати відновлення та надання документів до перевірки в межах визначених законодавством строків. У разі втрати, пошкодження або дострокового знищення документів платник податків зобов'язаний у п'ятиденний строк з дня такої події письмово повідомити податкову інспекцію за місцем обліку в порядку, встановленому Податковим кодексом для подання податкової звітності, та контролюючий орган, яким було здійснено митне оформлення відповідної митної декларації. Платник податків зобов'язаний відновити втрачені документи протягом 90 календарних днів з дня, що настає за днем надходження повідомлення до контролюючого органу.

Які умови ввезення на митну територію України легкових автомобілів, що використовувалися?

Відповідно до п. 15 підрозд. 5 розд. XX Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями тимчасово, до 31 грудня 2018 року, зменшено ставки акцизного податку на легкові автомобілі, що використовувалися, та класифікуються у товарній позиції 8703 згідно з УКТЗЕД, крім автомобілів, що:

мають походження з країни, визнаної державою-окупантом згідно із законом України та/або визнаної державою-агресором по відношенню до України згідно із законодавством, або ввозяться з території такої держави-окупанта (агресора) та/або з окупованої території України, визначеної такою згідно із законом України;

вироблені до 1 січня 2010 року;

ввозяться на митну територію України особою для власного використання або на користь інших осіб за договорами купівлі-продажу, міни, поставки, дарування, комісії, доручення, поруки, інших господарських та цивільно-правових договорів або за рішенням суду в кількості понад один легковий автомобіль протягом календарного року.

Відповідно до розділів I та III Правил митного контролю та митного оформлення транспортних засобів, що переміщуються громадянами через митний кордон України, затверджених наказом Держмитслужби України від 17.11.2005 № 1118, при ввезенні транспортних засобів (далі – ТЗ) на митну територію України та його митному оформленні власник або уповноважена особа подає уповноваженій посадовій особі митниці ДФС, зокрема, оригінали та ксерокопії реєстраційних (технічних) документів на ТЗ (якщо він перебував на обліку в реєстраційному органі іноземної держави чи України) з відмітками про зняття ТЗ з обліку, якщо такі документи видаються реєстраційним органом, а у разі необхідності вирішення додаткових питань, посадова особа митниці ДФС може вимагати митні документи країни придбання ТЗ; сервісну книжку; експертний висновок; фотографії; технічну документацію.

В свою чергу ст. 43 Митного кодексу України від 13 березня 2012 року № 4495-VI зі змінами та доповненнями (далі – МКУ) визначено перелік документів, що підтверджують країну походження товару, а саме: сертифікат про походження товару, засвідчена декларація про походження товару, декларація про походження товару, сертифікат про регіональне найменування товару.

Додатковими відомостями про країну походження товару є відомості, що містяться в товарних накладних, пакувальних листах, відвантажувальних специфікаціях, сертифікатах (відповідності, якості, фітосанітарних, ветеринарних тощо), митній декларації країни експорту, паспортах, технічній документації, висновках-експертизах відповідних органів, інших матеріалах, що можуть бути використані для підтвердження країни походження товару (п. 9 ст. 43 МКУ).

З цим та іншими роз'ясненнями можна ознайомитися у загальнодоступному інформаційно-довідковому ресурсі ДФС України (дане роз'яснення у категорії 215.03).

Підприємці на загальній системі оподаткування застосовують РРО, а за певним видами діяльності КОРО та РК

Суб'єкти господарювання – фізичні особи, що знаходяться на загальній системі оподаткування, при здійсненні розрахункових операцій в готівковій та/або в безготівковій формі (із застосуванням платіжних карток, платіжних чеків, жетонів тощо) при продажу товарів (наданні послуг) повинні застосовувати РРО, крім суб'єктів господарювання, яким дозволено проводити розрахункові операції без застосування РРО з використанням розрахункових книжок та книг обліку розрахункових операцій відповідно до чинного законодавства.

Постановою КМУ від 23.08.2000 № 1336, розробленою Перелік окремих форм та умов проведення діяльності у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг, яким дозволено проводити розрахункові операції без застосування РРО з використанням розрахункових книжок та книг обліку розрахункових операцій.

Пунктом 2 Постанови № 1336 встановлено граничний розмір річного обсягу розрахункових операцій з продажу товарів (надання послуг), у разі перевищення якого застосування РРО є обов'язковим.

Тобто, для окремих форм та умов проведення діяльності, визначених у пунктах Переліку, яким дозволено проводити розрахункові операції без застосування РРО з використанням розрахункових книжок та книг обліку розрахункових операцій граничний розмір складає 200 тис. грн. на один суб'єкт господарської діяльності або 75 тис. грн. на один структурний (відокремлений) підрозділ (пункт продажу товарів (надання послуг)), в залежності від форми та умов проведення діяльності.

Зазначена норма передбачена п.1 ст. 3; ст. 10 Закону України від 06.07.1995 № 265/95-ВР «Про застосування реєстраторів розрахункових операцій у сфері торгівлі, громадського харчування та послуг».

Обмеження при розрахунках готівкою підприємств (підприємців) та фізичних осіб

Підприємства (підприємці) мають право здійснювати розрахунки готівкою між собою та/або з фізичними особами протягом одного дня за одним або кількома платіжними документами в межах граничних сум розрахунків готівкою, установлених постановою Правління НБУ від 06.06.13 № 210.

Такі граничні суми розрахунків становлять:

- для підприємств (підприємців) між собою протягом одного дня в розмірі 10 тис.грн;
- фізичної особи з підприємством (підприємцем) протягом одного дня за товари (роботи, послуги) у розмірі 150 тис. грн;
- фізичних осіб між собою за договорами купівлі-продажу, які підлягають нотаріальному посвідченню, у розмірі 150 тис. грн.

Платежі понад встановлені граничні суми проводяться через банки шляхом перерахування коштів з поточного рахунку на поточний рахунок або внесення коштів до банку для подальшого їх перерахування на поточні рахунки.

Кількість підприємств (підприємців) та фізичних осіб, з якими здійснюються розрахунки, протягом дня не обмежується.

Зазначена норма визначена п 2.3 «Положення про ведення касових операцій у національній валюті України», затвердженого постановою Правління НБУ від 15.12.04 № 637.

Комерційна діяльність неприбуткової організації

Податківців запитали: чи може неприбуткова організація, включена до Реєстру неприбуткових установ та організацій, здійснювати підприємницьку (комерційну) діяльність, яка не встановлена установчими документами, але доходи (прибутки) від якої використовуються для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених установчими документами? Відповідь була наступною. Згідно з п.п. 133.4.5 п. 133.4 ст. 133 Податкового кодексу України від 2 грудня 2010 року № 2755-VI зі змінами та доповненнями (далі – ПКУ) порядок ведення Реєстру неприбуткових установ та організацій (далі – Реєстр), включення неприбуткових підприємств, установ та організацій (далі – неприбуткова організація) до Реєстру та виключення з Реєстру встановлює Кабінет Міністрів України. Відповідно до п.п. 133.4.1 п. 133.4 ст. 133 ПКУ неприбутковою організацією є підприємство, установа та організація, що одночасно відповідає таким вимогам: утворена та зареєстрована в порядку, визначеному законом, що регулює діяльність відповідної неприбуткової організації; установчі документи якої містять заборону розподілу отриманих доходів (прибутків) або їх частини серед засновників (учасників), членів такої організації, працівників (крім оплати їхньої праці, нарахування єдиного соціального внеску), членів органів управління та інших пов'язаних з ними осіб; установчі документи якої передбачають передачу активів одній або кільком неприбутковим організаціям відповідного виду або зарахування до доходу бюджету у разі припинення юридичної особи (у результаті її ліквідації, злиття, поділу, приєднання або перетворення); внесена контролюючим органом до Реєстру. Доходи (прибутки) неприбуткової організації використовуються виключно для фінансування видатків на утримання такої неприбуткової організації, реалізації мети (цілей, завдань) та напрямів діяльності, визначених її установчими документами (п.п. 133.4.2 п. 133.4 ст. 133 ПКУ). Встановлення контролюючим органом відповідно до норм ПКУ факту використання неприбутковою організацією доходів (прибутків) для цілей інших, ніж передбачені установчими документами, є підставою для виключення такої організації з Реєстру і нарахування податкового

зобов'язання з податку на прибуток підприємств, штрафних санкцій і пені відповідно до норм ПКУ. Податкові зобов'язання, штрафні санкції і пеня нараховуються, починаючи з першого числа місяця, в якому вчинено таке порушення (п.п. 133.4.4 п. 133.4 ст. 133 ПКУ). Обмежень щодо здійснення неприбутковою організацією, що включена до Реєстру, підприємницької діяльності, яка не встановлена установчими документами, нормами ПКУ не передбачено. Діяльність неприбуткової організації повинна здійснюватись у межах норм відповідного закону, що визначає правові і організаційні засади діяльності такої неприбуткової організації. Отже, доходи (прибутки), отримані неприбутковою організацією від підприємницької діяльності, мають використовуватись виключно для цілей, що передбачені установчими документами. При цьому отримання таких доходів (прибутків) має відповідати вимогам закону, що регулює діяльність такої неприбуткової організації. У разі встановлення факту використання неприбутковою організацією отриманих доходів (прибутків) на інші цілі, ніж передбачені установчими документами, до такої неприбуткової організації застосовуються норми п.п. 133.4.4 п. 133.4 ст. 133 ПКУ.

Єдиний податок

Чи може юрособа – «спроценець» третьої групи продавати цінні папери та корпоративні права?

Відповідно до абзацу 6 підпункту 291.5.1 пункту 291.5 статті 291 Податкового кодексу не можуть бути платниками єдиного податку третьої групи суб'єкти господарювання, які здійснюють діяльність у сфері фінансового посередництва, крім діяльності у сфері страхування, яка здійснюється страховими агентами, визначеними Законом України «Про страхування», сюрвейєрами, аварійними комісарами та аджастерами, визначеними розділом III ПКУ.

Згідно з пунктами 4 та 5 частини 1 статті 1 Закону України від 12 липня 2001 року № 2664І «Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг» фінансові активи – кошти, цінні папери, боргові зобов'язання та право вимоги боргу, що не віднесені до цінних паперів. Фінансовими послугами є операції з фінансовими активами, що здійснюються в інтересах третіх осіб за власний рахунок чи за рахунок цих осіб, а у випадках, передбачених законодавством, – і за рахунок залучених від інших осіб фінансових активів, з метою отримання прибутку або збереження реальної вартості фінансових активів. Посередницькі послуги на ринках фінансових послуг - діяльність юридичних осіб чи фізичних осіб - підприємців, якщо інше не передбачено законом, що включає консультування, експертно-інформаційні послуги, роботу з підготовки, укладення та виконання (супроводження) договорів про надання фінансових послуг, інші послуги, визначені законами з питань регулювання окремих ринків фінансових послуг (п. 29 ч. першої ст. 1 Закону № 2664).

Крім того, згідно з п.12 розділу 5 Класифікації інституційних секторів економіки України, затвердженої наказом Державної служби статистики України від 03.12.2014 №378 фінансові посередники - це інституційні одиниці, які беруть зобов'язання від свого імені з метою придбання фінансових активів шляхом здійснення фінансових операцій на ринку. Вони включають страхові корпорації та пенсійні фонди.

Допоміжні фінансові корпорації представляють інституційні одиниці, які в основному зайняті обслуговуванням фінансових ринків, але не набувають у власність фінансових активів і зобов'язань, з якими вони мають справу.

Інші фінансові корпорації представляють інституційні одиниці, що надають фінансові послуги, при цьому основна частина їх активів і зобов'язань не продається на відкритих фінансових ринках.

Відповідно до п. 1 ч. 5 ст. 3 Закону України від 23 лютого 2006 року № 3480 «Про цінні папери та фондовий ринок» пайові цінні папери - цінні папери, які посвідчують участь їх власника у статутному капіталі (крім інвестиційних сертифікатів та сертифікатів ФОН), надають власнику право на участь в управлінні емітентом (крім інвестиційних сертифікатів та сертифікатів ФОН) і отримання частини прибутку, зокрема у вигляді дивідендів, та частини майна у разі ліквідації емітента (крім сертифікатів ФОН).

Корпоративними правами є права особи, частка якої визначається у статутному фонді (майні) господарської організації, що включають правомочності на участь цієї особи в управлінні господарською організацією, отримання певної частки прибутку (дивідендів) цієї організації та активів у разі ліквідації останньої відповідно до закону, а також інші правомочності, передбачені законом та статутними документами (п.п. 14.1.90 п. 14.1 ст. 14 ПКУ).

Таким чином, юридичні особи, які здійснюють операції з продажу цінних паперів та корпоративних прав, не можуть бути платниками єдиного податку третьої групи.

Платникам єдиного податку першої - третьої груп заборонено здійснювати бартерні операції

Платники єдиного податку першої-третьої груп повинні здійснювати розрахунки за відвантажені товари (виконані роботи, надані послуги) виключно в грошовій формі (готівковій та/або безготівковій).

Бартерна (товарообмінна) операція – це господарська операція, яка передбачає проведення розрахунків за товари (роботи, послуги) у негрошовій формі в рамках одного договору.

Отже, платники - єдиного податку першої-третьої груп не мають права здійснювати бартерні операції, в тому числі погашати заборгованість за відвантажені товари (виконані роботи, надані послуги) іншим способом ніж

грошовим.

Зазначена норма визначена п.п. 14.1.10 ст. 14 та п. 291.6 ст. 291 Податкового кодексу України.

Як сплачувати єдиний податок у разі здійснення кількох видів господарської діяльності

Платники єдиного податку I та II груп, які здійснюють кілька видів господарської діяльності, повинні застосовувати максимальний розмір ставки податку, встановленої для обраних видів діяльності. Це також стосується і ситуації, коли фізичні особи-підприємці-платники єдиного податку здійснюють діяльність на територіях більш як однієї сільської, селищної або міської ради.

Так, для платників I групи максимальний розмір податку становить 10% мінімальної заробітної плати. Для платників II групи – 20%. Сплата єдиного податку здійснюється за місцем податкової адреси.

Нагадуємо, що фіксовані ставки єдиного податку встановлюються сільськими, селищними та міськими радами для фізичних осіб-підприємців. Залежно від виду господарської діяльності, з розрахунку на календарний місяць, розмір ставки податку становить:

- для I групи платників – у межах до 10% розміру мінімальної заробітної плати;
- для II групи – у межах до 20% розміру мінімальної заробітної плати.

Порядок нарахування, розміри та строки сплати єдиного податку регулюються розділом XIV Податкового кодексу України.

Один робочий день - для внесення змін у вид господарської діяльності підприємця платника єдиного податку третьої групи

До реєстру платників єдиного податку вносяться такі відомості про платника єдиного податку:

- 1) прізвище, ім'я, по батькові фізичної особи - підприємця, реєстраційний номер облікової картки платника податків або серія та номер паспорта (для фізичних осіб, які через свої релігійні переконання в установленому порядку відмовилися від прийняття реєстраційного номера облікової картки платника податків і мають відповідну відмітку у паспорті);
- 2) податкова адреса суб'єкта господарювання;
- 3) місце провадження господарської діяльності;
- 4) обрані фізичною особою - підприємцем першої та другої груп види господарської діяльності;
- 5) ставка єдиного податку та група платника податку;
- 6) дата (період) обрання або переходу на спрощену систему оподаткування;
- 7) дата реєстрації;
- 8) види господарської діяльності;
- 9) дата анулювання реєстрації.

Відзначимо, що внесення таких відомостей передбачено п. 299.7 ст. 299 Податкового кодексу України (далі – ПКУ).

Так, згідно з п.п. 298.3.1 п. 298.3 ст. 298 ПКУ платники єдиного податку при зміні відомостей, внесених до реєстру платників єдиного податку, мають надати заяву, до якої, зокрема включаються відомості про зміну видів господарської діяльності.

При зміні відомостей, передбачених п.п. 1 - 5 п. 299.7 ст. 299 ПКУ, вносяться зміни до реєстру платників єдиного податку в день подання платником відповідної заяви (п. 299.8 ст. 299 ПКУ).

За бажанням зареєстрований платник єдиного податку може безоплатно та безумовно отримати витяг з реєстру платників єдиного податку. Строк надання витягу не повинен перевищувати одного робочого дня з дня надходження запиту. Витяг діє до внесення змін до реєстру (п. 299.9 ст. 299 ПКУ).

Отже, відомості про зміну видів господарської діяльності фізичною особою – підприємцем платником єдиного податку третьої групи вносяться до реєстру платників єдиного податку не пізніше одного робочого дня з дня надходження заяви про зміну видів господарської діяльності.

Податкова декларація платника єдиного податку третьої групи подається щокварталу

Відповідно до п. 49.2 ст. 49 ПКУ платник податків зобов'язаний за кожний встановлений Податковим кодексом України звітний період, в якому виникають об'єкти оподаткування, або у разі наявності показників, які підлягають декларуванню, подавати податкові декларації щодо кожного окремого податку, платником якого він є.

Для платника єдиного податку третьої групи – юридичної особи оподаткуванню підлягає дохід (п. 293.3 ст. 293 ПКУ).

Право перебувати на цій системі мають суб'єкти господарювання, які дотримуються критеріїв, визначених п. 291.4 ст. 291 ПКУ, зокрема юридичні особи, у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 5 млн. гривень.

Податкова декларація платника єдиного податку третьої групи надається щокварталу із зазначенням об'єктів оподаткування наростаючим підсумком (п. 294.1 ст. 294, п. 296.7 ст. 296 ПКУ).

У разі перевищення з початку календарного року встановленого обсягу доходу 5 млн. грн. суб'єкт господарювання зобов'язаний перейти на сплату інших податків і зборів, визначених ПКУ, з першого числа місяця, наступного за податковим (звітним) кварталом, у якому відбулося таке перевищення (частина третя п.п. 298.2.3 п. 298.2 ст. 298 ПКУ).

Таким чином, щоквартальне декларування показника дотримання критерію щодо неперевищення встановленого обсягу доходу 5 млн. грн. визначає податковий (звітний) період, у якому відбулося перевищення допустимої суми доходу, а також період, у якому суб'єкт господарювання має перейти на сплату інших податків і зборів, тим самим забезпечується контроль правомірності перебування суб'єкта господарювання на спрощеній системі оподаткування.

За яких умов ФОП можуть бути платниками ЄП?

Відповідно до п.п. 1 п. 291.4 ст. 291 Податкового кодексу України від 02 грудня 2010 року

№ 2755-VI із змінами та доповненнями (далі – ПКУ) до платників єдиного податку, які відносяться до першої групи, належать фізичні особи - підприємці, які не використовують працю найманих осіб, здійснюють виключно роздрібний продаж товарів з торговельних місць на ринках та/або провадять господарську діяльність з надання побутових послуг населенню і обсяг доходу яких протягом календарного року не перевищує 300000 гривень.

До платників єдиного податку, які відносяться до другої групи, згідно з п.п. 2 п. 291.4 ст. 291 ПКУ належать фізичні особи - підприємці, які здійснюють господарську діяльність з надання послуг, у тому числі побутових, платникам єдиного податку та/або населенню, виробництво та/або продаж товарів, діяльність у сфері ресторанного господарства, за умови, що протягом календарного року відповідають сукупності таких критеріїв:

не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, одночасно не перевищує 10 осіб;

обсяг доходу не перевищує 1500000 гривень.

Дія п.п. 2 п. 291.4 ст. 291 ПКУ не поширюється на фізичних осіб - підприємців, які надають посередницькі послуги з купівлі, продажу, оренди та оцінювання нерухомого майна (група 70.31 КВЕД ДК 009:2005), а також здійснюють діяльність з виробництва, постачання, продажу (реалізації) ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння. Такі фізичні особи - підприємці належать виключно до третьої групи платників єдиного податку, якщо відповідають вимогам, встановленим для такої групи.

До платників єдиного податку, які відносяться до третьої групи, належать фізичні особи - підприємці, які не використовують працю найманих осіб або кількість осіб, які перебувають з ними у трудових відносинах, не обмежена та у яких протягом календарного року обсяг доходу не перевищує 5000000 гривень. (п.п. 3 п. 291.4 ст. 291 ПКУ).

Разом з цим, п. 291.5 ст. 291 ПКУ визначено, що не можуть бути платниками єдиного податку першої - третьої груп:

суб'єкти господарювання (фізичні особи - підприємці), які здійснюють:

1) діяльність з організації, проведення азартних ігор, лотерей (крім розповсюдження лотерей), парі (букмекерське парі, парі тоталізатора);

2) обмін іноземної валюти;

3) виробництво, експорт, імпорт, продаж підакцизних товарів (крім роздрібного продажу паливно-мастильних матеріалів в ємностях до 20 літрів та діяльності фізичних осіб, пов'язаної з роздрібним продажем пива та столових вин);

4) видобуток, виробництво, реалізацію дорогоцінних металів і дорогоцінного каміння, у тому числі органогенного утворення (крім виробництва, постачання, продажу (реалізації) ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, дорогоцінного каміння, дорогоцінного каміння органогенного утворення та напівдорогоцінного каміння);

5) видобуток, реалізацію корисних копалин, крім реалізації корисних копалин місцевого значення;

6) діяльність у сфері фінансового посередництва, крім діяльності у сфері страхування, яка здійснюється страховими агентами, визначеними Законом України «Про страхування», сюрвейєрами, аварійними комісарами та аджастерами, визначеними розд. III ПКУ;

7) діяльність з управління підприємствами;

8) діяльність з надання послуг пошти (крім кур'єрської діяльності) та зв'язку (крім діяльності, що не підлягає ліцензуванню);

9) діяльність з продажу предметів мистецтва та антикваріату, діяльність з організації торгів (аукціонів) виробами мистецтва, предметами колекціонування або антикваріату;

10) діяльність з організації, проведення гастрольних заходів;

фізичні особи - підприємці, які здійснюють технічні випробування та дослідження (група 74.3 КВЕД ДК 009:2005), діяльність у сфері аудиту;

фізичні особи - підприємці, які надають в оренду земельні ділянки, загальна площа яких перевищує 0,2 гектара, житлові приміщення та/або їх частини, загальна площа яких перевищує 100 квадратних метрів, нежитлові приміщення (споруди, будівлі) та/або їх частини, загальна площа яких перевищує 300 квадратних метрів;

страхові (перестрахові) брокери, банки, кредитні спілки, ломбарди, лізингові компанії, довірчі товариства, страхові компанії, установи накопичувального пенсійного забезпечення, інвестиційні фонди і компанії, інші фінансові установи, визначені законом; реєстратори цінних паперів;

фізичні особи - нерезиденти;

суб'єкти господарювання, які на день подання заяви про реєстрацію платником єдиного податку мають податковий борг, крім безнадійного податкового боргу, що виник внаслідок дії обставин непереборної сили (форс-мажорних обставин).

«Єдиний соціальний внесок»

ЄСВ на суми авторської нагороди

ДФС нагадує страхувальникам – суб'єктам господарювання, що базою нарахування єдиного внеску є сума нарахованої кожній застрахованій особі заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, та сума винагороди фізичним особам за виконання робіт (надання послуг) за цивільно-правовими договорами.

Окрім того додамо, що постановою КМУ України від 22.12.2010р. №1170 затверджений Перелік видів виплат, що здійснюються за рахунок коштів роботодавця, на які не нараховується єдиний внесок.

Зокрема, п.9 розділу 1 Переліку передбачено, що єдиний внесок не нараховується на винагороду, що сплачується за авторським договором на створення та використання творів науки, літератури та мистецтва, крім гонорару штатним працівникам редакцій газет, журналів, інших засобів масової інформації, видавництва, установ мистецтва та (або) оплата їх праці, що нараховується за ставками (розцінками) авторської (постановочної) винагороди, нарахованої на відповідному підприємстві.

Варто зауважити, що обчислення єдиного внеску здійснюється на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких провадиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування виплат (доходу), на які нараховується єдиний внесок.

Наразі нагадаємо, що єдиний внесок для роботодавців встановлюється у розмірі 22 % до визначеної Законом № 2464 бази нарахування ЄСВ.

Отже, якщо авторська винагорода виплачується фізичній особі, у тому числі працівнику згідно з умовами трудового або цивільно-правового договору, така винагорода є базою нарахування єдиного внеску.

Пенсіонери - «спрощенці» та сплата єдиного внеску

Згідно з частиною четвертою статті 4 Закону України від 8.07.2010 р. №2464 «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та пунктом 4 розділу II Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженої наказом МФУ від 20.04.2015 р. №449, фізичні особи-підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування, звільняються від сплати за себе єдиного внеску, якщо вони є пенсіонерами за віком або інвалідами та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу.

Проте абзацом другим пункту 4 розділу III Інструкції визначено, що фізичні особи-підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування та є пенсіонерами за віком або інвалідами і отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу, можуть бути платниками єдиного внеску виключно за умови самостійного визначення для себе бази нарахування єдиного внеску, але не більше максимальної величини бази нарахування єдиного внеску, встановленої Законом №2464. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Для цієї категорії платників зобов'язання зі сплати єдиного внеску виникають виключно за умови подання звітності у строки, визначені законодавством, та за формою, визначеною Порядком.

У зазначеній категорії платників після сплати єдиного внеску виникає право на отримання будь-якого виду соціальних виплат.

Застосування фінансових санкцій до роботодавця за несвоєчасну сплату єдиного внеску

Відповідно до ч. 12 ст. 9 Закону України від 8 липня 2010 року № 2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон № 2464) єдиний внесок на загальнообов'язкове державне соціальне страхування (далі – ЄВ) підлягає сплаті незалежно від фінансового стану платника.

У разі несвоєчасної сплати або не в повному обсязі ЄВ до платника застосовуються фінансові санкції, передбачені Законом № 2464, а посадові особи, винні в порушенні законодавства про збір та ведення обліку ЄВ, несуть дисциплінарну, адміністративну, цивільно-правову або кримінальну відповідальність згідно із законом (частина одинадцята ст. 9 Закону № 2464).

Згідно з п. 6 частини першої ст. 1 Закону № 2464 суми ЄВ, своєчасно не нараховані та/або не сплачені у строки, встановлені Законом № 2464, є недоїмкою.

Штраф у розмірі 20 відсотків несплачених або несвоєчасно сплачених сум ЄВ накладається за несплату (неперерахування) або несвоєчасну сплату (несвоєчасне перерахування) ЄВ (п. 2 частини одинадцятої ст. 25 Закону № 2464);

На суму недоїмки нараховується пеня з розрахунку 0,1 відсотка суми недоплати за кожний день прострочення (частина десята ст. 25 Закону № 2464).

Крім того, за порушення порядку нарахування, обчислення і строків сплати ЄВ посадові особи платників ЄВ несуть адміністративну відповідальність (абзац другий частини першої ст. 26 Закону № 2464).

Згідно зі ст. 165 прим.1 Кодексу України про адміністративні правопорушення від 7 грудня 1984 року № 8073-X зі змінами та доповненнями несплата або несвоєчасна сплата ЄВ, у тому числі авансових платежів, у сумі, що не перевищує трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, – тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, ФОП або осіб, які забезпечують себе роботою самостійно, від сорока до вісімдесяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

За повторне за рік вчинення таких дій – тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств,

установ і організацій незалежно від форми власності, ФОП або осіб, які забезпечують себе роботою самостійно, від ста п'ятдесяти до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. Несплата або несвоєчасна сплата ЄВ, у тому числі авансових платежів, у сумі більше трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян – тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, ФОП або осіб, які забезпечують себе роботою самостійно, від вісімдесяти до ста двадцяти неоподатковуваних мінімумів доходів громадян. За повторне за рік вчинення таких дій – тягне за собою накладення штрафу на посадових осіб підприємств, установ і організацій незалежно від форми власності, ФОП або осіб, які забезпечують себе роботою самостійно, від ста п'ятдесяти до трьохсот неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

Окремі зміни у звіті з ЄСВ за жовтень

Міністерство фінансів України наказом від 07.09.2016 р. № 813 внесло зміни до Порядку складання звіту з ЄСВ та Інструкції про нарахування ЄСВ, який 18 жовтня цього року був опублікований у «Офіційному віснику України» №80/2016 та, відповідно, набрав чинності.

А тому, внаслідок зазначених змін, подавати звіт з ЄСВ (додаток 4, таблиця 2) потрібно буде за оновленою формою, зокрема в якій змінено слова "престарілим, який", "досяг" на відповідно словами "особою похилого віку, яка", "досягла".

При цьому, оскільки Наказ №813 опубліковано вже у жовтні, то вперше відзвітувати з ЄСВ за новою формою роботодавці повинні будуть саме за жовтень 2016 року у листопаді.

Нарахування роботодавцем єдиного внеску при встановленні групи інвалідності працівнику

Пунктом 5 розділу III Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженої наказом Міністерства фінансів України від 20.04.2015 р. №449 (далі – Інструкції №449), визначено, що єдиний внесок для підприємств, установ і організацій, у яких працюють інваліди, встановлюється відповідно до Закону України від 08.07.2010 р. №2464-VI «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» (далі – Закон №2464) у розмірі 8,41% суми нарахованої заробітної плати за видами виплат, які включають основну та додаткову заробітну плату, інші заохочувальні та компенсаційні виплати, у тому числі в натуральній формі, що визначаються згідно із Законом про оплату праці, та суми оплати перших п'яти днів тимчасової непрацездатності, то здійснюється за рахунок коштів роботодавця, та допомоги з тимчасової непрацездатності, допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами для працюючих інвалідів.

Підтвердженням встановлення працівнику інвалідності відповідно до абзацу другого п. 7 розділу III Інструкції №449 є завірена копія довідки до акту огляду в медико-соціальной експертній комісії про встановлення групи інвалідності (далі – довідка МСЕК). Завірення копії довідки здійснюється безпосередньо підприємством, установою або організацією, зазначеними в абзацах другому, п'ятому – сьомому п.п. 1 п. 1 розділу II цієї Інструкції.

Нарахування єдиного внеску у розмірах, визначених пунктами 5 – 7 розділу III Інструкції №449, здійснюється з дати встановлення групи інвалідності, але не раніше одержання завіреної копії довідки до акту огляду в МСЕК, та закінчується датою припинення інвалідності (абзац третій п. 7 розділу III Інструкції № 449). Довідка МСЕК є первинним документом щодо встановлення групи інвалідності, тому використання інших вторинних документів, які видаються на підставі цієї довідки, є недоцільним.

Згідно з частиною другою ст. 9 Закону №2464 обчислення єдиного внеску здійснюється на підставі бухгалтерських та інших документів, відповідно до яких провадиться нарахування (обчислення) або які підтверджують нарахування (обчислення) виплат (доходу), на які відповідно до цього закону нараховується єдиний внесок.

У разі відсутності довідки МСЕК на момент обчислення єдиного внеску немає підстави для нарахування роботодавцем такого внеску в розмірі 8,41%.

Відтак нарахування роботодавцем єдиного внеску в розмірі 8,41% на заробітну плату зазначеної категорії працівників здійснюється з моменту встановлення групи інвалідності, але не раніше отримання підприємством вищезазначеної довідки.

Як виправити опіску в повідомленні про прийняття працівника на Пенсіонери - «спрощенці» та сплата єдиного внеску

Згідно з частиною четвертою статті 4 Закону України від 8.07.2010 р. №2464 «Про збір та облік єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування» та пунктом 4 розділу II Інструкції про порядок нарахування і сплати єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування, затвердженої наказом МФУ від 20.04.2015 р. №449, фізичні особи-підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування, звільняються від сплати за себе єдиного внеску, якщо вони є пенсіонерами за віком або інвалідами та отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу.

Проте абзацом другим пункту 4 розділу III Інструкції визначено, що фізичні особи-підприємці, які обрали спрощену систему оподаткування та є пенсіонерами за віком або інвалідами і отримують відповідно до закону пенсію або соціальну допомогу, можуть бути платниками єдиного внеску виключно за умови самостійного визначення для себе бази нарахування єдиного внеску, але не більше максимальної величини бази нарахування

єдиного внеску, встановленої Законом №2464. При цьому сума єдиного внеску не може бути меншою за розмір мінімального страхового внеску.

Для цієї категорії платників зобов'язання зі сплати єдиного внеску виникають виключно за умови подання звітності у строки, визначені законодавством, та за формою, визначеною Порядком.

У зазначеній категорії платників після сплати єдиного внеску виникає право на отримання будь-якого виду соціальних виплат.